

A9-0354/2021

20.12.2021

PRANEŠIMAS

dėl 2021 m. metinio pranešimo dėl bendros užsienio ir saugumo politikos
įgyvendinimo
(2021/2182(INI))

Užsienio reikalų komitetas

Pranešėjas: David McAllister

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
KONSTITUCINIŲ REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ.....	27
INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE	32
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE	33

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl 2021 m. metinio pranešimo dėl bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo (2021/2182(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį (ES sutartis), ypač į jos 21 ir 36 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai 2021 m. birželio 16 d. pranešimą „BUSP ataskaita. Mūsų prioritetai 2021 m.“ (HR(2021)0094),
 - atsižvelgdamas į 2000 m. spalio 31 d. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1325 (2000) dėl moterų, taikos ir saugumo,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl padėties Honkonge, įskaitant 2021 m. liepos 8 d. rezoliuciją dėl Honkongo, ypač laikraščio „Apply Daily“ atvejo¹, ir 2020 m. birželio 19 d. rezoliuciją dėl Honkongui taikomo Kinijos Liaudies Respublikos nacionalinio saugumo įstatymo ir dėl būtinybės ES ginti Honkongo aukšto lygio autonomiją²,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A9-0354/2021),
- A. kadangi Parlamentas yra įpareigotas vykdyti bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) bei bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) demokratinę priežiūrą ir kontrolę, jis yra už tai atsakingas ir, kad galėtų visapusiškai ir tinkamai atlikti šį vaidmenį, jam turėtų būti skaidriai ir laiku suteikiama reikiama informacija, taip pat jis turi turėti veiksmingas tam būtinas priemones;
- B. kadangi pastarojo meto tarptautiniai įvykiai ir daugialypiai iššūkiai bei sparčiai kintanti geopolitinė aplinka paspartino esamas tendencijas, darančias poveikį pagrindiniams ES BUSP aspektams, atskleidė, kad ES menkai apsaugota nuo išorės įvykių ir spaudimo poveikio, pabrėžė, kad reikia imtis griežtesnių, platesnio užmojo, patikimesnių, strateginių ir vieningų ES veiksmų pasaulinėje arenoje, ir pabrėžė būtinybę, kad ES galėtų savarankiškai nustatyti savo strateginius tikslus ir plėtoti jų įgyvendinimo pajėgumus;
- C. kadangi šie pokyčiai ir iššūkiai apima: precedento neturinčią COVID-19 pandemiją, kilusią Vuhane (Kinija), ir jos padarinius; kintantį JAV vaidmenį pasaulinėje arenoje, hibridinius išpuolius prieš ES valstybes nares, pvz., naudojimąsi migrantais kaip priemone, kuria siekiama griauti mūsų demokratinius pagrindus; Baltarusijos nuolat vykdomus tarptautinės teisės pažeidimus; didėjantį Kinijos komunistų partijos ir kitų autoritarinių bei totalitarinių režimų atkaklumą; neseniai įvykusį spartų Afganistano

¹ Priimti tekstai, P9_TA(2021)0356.

² OL C 362, 2021 9 8, p. 71.

valstybinių struktūrų žlugimą ir vėliau Talibano įvykdytą šalies perėmimą; įtampą Indijos ir Ramiojo vandenynų regione, ypač Pietų ir Rytų Kinijos jūrose, taip pat Taivano sąsiauryje; masinio naikinimo ginklų platinimą; ginklų kontrolės susitarimų ginčijimą; klimato kaitą; finansinius nusikaltimus; regioninių konfliktų paaštrėjimą, lėmusį gyventojų perkėlimą; varžybas dėl gamtos išteklių; energijos ir vandens trūkumą; su žlungančiomis valstybėmis susijusius pavojus; terorizmą; organizuotą tarpvalstybinį nusikalstamumą; kibernetinius išpuolius ir dezinformacijos kampanijas;

- D. kadangi šios esamos tendencijos atsirado dėl pasaulinės jėgų pusiausvyros poslinkio link daugiapolio sustiprėjusios geopolitinės konkurencijos pasaulio, o tai apsunkina pasaulinį valdymą ir tarptautinių viešųjų gėrybių tiekimą tada, kai jų reikia vis labiau;
- E. kadangi pasaulis įžengė į naują „netaikos“ erą – augančio geopolitinio netikrumo laikotarpį su didėjančiu regioninių konfliktų skaičiumi ir didele galios konkurencija, kurie turi didelį poveikį ES saugumui;
- F. kadangi vis labiau aiškėja žalingas klimato kaitos poveikis ES saugumui;
- G. kadangi tikimasi, jog iki 2050 m. daugiau nei pusė pasaulio gyventojų skaičiaus augimo bus užfiksuota Afrikoje, kurioje, kaip tikimasi, bus 1,3 mlrd. iš 2,4 mlrd. naujų planetos gyventojų; kadangi dėl šio augimo sutelkimo ir klimato kaitos poveikio kai kuriose skurdžiausiose šalyse kils daug naujų problemų, kurios turės itin didelį poveikį tiek šioms šalims, tiek Europos Sąjungai, jeigu nebus sprendžiamos jau dabar; kadangi 2019 m. JT prekybos ir plėtros konferencijos ataskaitoje dėl prekybos ir vystymosi³ nurodoma, jog kasmet reikės papildomai 2,5 trln. JAV dolerių, kad būtų įvykdyti JT darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. įsipareigojimai;
- H. kadangi ES turi veikti pasaulinėje arenoje turėdama vieną suderintą nuomonę, kurios pagrindas yra bendra strateginė kultūra, kad galėtų plėtoti lyderės vaidmenį ir atgaivinti bei reformuoti daugiašališkumą, grindžiamą demokratinėmis vertybėmis, teisine valstybe, socialiniu teisingumu, pagrindinėmis teisėmis, įskaitant lyčių lygybę ir paramą laisvei pasaulyje, ir tvarios bei įtraukios ateities vizija;
- I. kadangi didžioji dauguma ES piliečių ir Konferencijos dėl Europos ateities skaitmeninėje platformoje iki šiol gautų pastabų autorių pritaria svarbesniam ES vaidmeniui ir bendram ES požiūriui užsienio ir saugumo politikos klausimais ir norėtų, kad ES užsienio ir saugumo politika būtų nuoseklesnė ir veiksmingesnė;
- 1. pabrėžia, kad norėdama pasiekti strateginį tikslą plėtoti savo vadovaujamąjį vaidmenį pasaulyje, ES turėtų formuoti savo BUSP remdamasi šiais penkiais veiksmiais:
 - imtis vadovaujamojo vaidmens stiprinant daugiašales partnerystes, susijusias su pasauliniais prioritetais, visų pirma partnerystę su JT, ir saugant bei skatinant demokratiją ir žmogaus teises visame pasaulyje,
 - gerinti ES matomumą ir sprendimų priėmimą ir visapusiškai bei veiksmingiau pasinaudoti ES tvirtosios ir švelniosios galios priemonėmis, be kita ko, įtraukiant

³ JT prekybos ir plėtros konferencija. „2019 m. prekybos ir vystymosi ataskaita. Pasaulinio žaliajo kurso finansavimas“, 2019 m.

kvalifikuotos balsų daugumos balsavimą priimant ES užsienio politikos sprendimus,

- pasiekti Europos Sąjungos suverenumą, nuosekliai sujungiant ES išorės ir vidaus veiksmus, derinant gebėjimą prirėikus veikti savarankiškai su pasirengimu siekti strateginio solidarumo su panašiai mąstančiais partneriais,
- toliau plėtoti regionines strategijas, be kita ko, diplomatinę ir ekonominę įsitraukimą bei bendradarbiavimą saugumo srityje,
- stiprinti ES BUSP demokratinę priežiūrą, tikrinimą bei atskaitomybę ir parlamentinį aspektą;

Vadovaujamojo vaidmens stiprinant daugiašales partnerystes, susijusias su pasauliniais prioritetais, visų pirma partnerystę su JT, ir saugant bei skatinant demokratiją ir žmogaus teises visame pasaulyje, ėmimasis

2. palankiai vertina didėjančius ES užmojus ir iniciatyvas imtis vadovaujamojo vaidmens skatinant pasaulines partnerystes pagrindinių prioritetų srityje ir stiprinant taisyklėmis ir vertybėmis grindžiamą daugiašalę tvarką, tuo tikslu reformuojant pagrindines institucijas ir organizacijas, siekiant pagerinti jų veiksmingumą ir padidinti jų atsparumą, taip pat geriau panaudojant esamus daugiašalio pasaulinio valdymo mechanizmus ir institucijas; pažymi, kad šios iniciatyvos sudaro galimybes tarptautinei bendruomenei, kuriai taikoma tarptautinė teisė, veiksmingai spręsti pasaulines problemas, pvz., klimato kaitos, pandemijų, energetikos krizės ir terorizmo grėsmių, ir kovoti su piktavališkų autoritarinių veikėjų įtaka; pakartoja, kad ES užsienio ir saugumo politika turi užtikrinti JT darnaus vystymosi tikslų (DVT) iki 2030 m. įgyvendinimą;
3. pabrėžia, kad reikia plėtoti tikrą strateginę ES ir JT partnerystę kovos su klimato kaita ir žmogaus teisių srityse, taip pat krizių valdymo srityje; ragina valstybes nares ir vyriausybes visame pasaulyje skirti JT organams daugiau kompetencijos, išteklių ir intervencijos pajėgumų; apgailestauja dėl to, kad Kinija ir Rusija neleidžia JT Saugumo Tarybai pasmerkti despotiškų režimų už jų veiksmus, trukdo vieningam tarptautiniam atsakui į įvairias krizes ir užkerta kelią G7 sprendimų įgyvendinimui JT lygmeniu; pakartoja, kad tvirtai remia Tarptautinį baudžiamąjį teismą (TBT), ir ragina ES ir valstybes nares teikti tinkamą finansinę paramą, kad TBT galėtų vykdyti savo užduotis;
4. pabrėžia, kad ES turi ginti ir skatinti demokratiją visame pasaulyje, rodydama pavyzdį, be kita ko, užtikrindama, kad visose valstybėse narėse būtų griežtai laikomasi demokratijos, žmogaus teisių ir teisinės valstybės principų; ragina ES skatinti demokratinių valstybių aljansą visame pasaulyje; primygtinai tvirtina, kad reikia sutelkti išteklius, keistis geriausia patirtimi, koordinuoti bendrus veiksmus ir kurti bendras strategijas, susijusias su kova su autoritarinių valstybių ir jų įgaliotųjų atstovų, priešišku nevalstybinių subjektų bei antidemokratinė veikėjų demokratinėse visuomenėse piktavališku kišimusi ir dezinformacija; mano, jog tam, kad tai būtų sėkminga, ES ir jos valstybės narės, be kita ko, glaudžiai bendradarbiaudamos su NATO, turėtų skatinti visą vyriausybę ir visą visuomenę apimančią požiūrį į kovą su hibridinėmis grėsmėmis, derinamą su plataus užmojo paramos demokratijai darbotvarke, pagal kurią daugiausia dėmesio būtų skiriama žodžio laisvės ir žiniasklaidos nepriklausomumo išsaugojimui ir propagavimui; šiuo atžvilgiu išreiškia visapusišką paramą aukščiausio lygio

susitikimams dėl demokratijos, kuriuos rengia JAV ir kuriuose daugiausia dėmesio skiriama konkreitiems veiksams, kuriais siekiama apginti visuotines žmogaus teises, užkirsti kelią nusigrėžimui nuo demokratijos ir kovoti su korupcija;

5. ragina ES sukurti ES kovos su užsienio kišimusi, propaganda ir įtakos operacijomis priemonių rinkinį, be kita ko, kuriant naujas priemones, kuriomis būtų sudaromos sąlygos išlaidomis apkrauti nusikaltėlius, taip pat stiprinti atitinkamas struktūras, konkrečiai – Europos išorės veiksų tarnybos (EIVT) strateginės komunikacijos darbo grupes; palankiai vertina šiuo metu vykdomą Komisijos Kovos su dezinformacija praktikos kodekso peržiūrą; pabrėžia, kad ES turi didinti savo veiksų matomumą geriau ir strategiškiau informuodama apie savo išorės veiksmus savo piliečius ir gyventojus už ES ribų;
6. yra labai susirūpinęs dėl besitęsiančio nusigrėžimo nuo demokratijos ir trukdžių laikytis žmogaus teisių vis didesniame skaičiuje ne ES šalių, įskaitant išpuolius prieš politines teises ir rinkimų sąžiningumą; dar kartą patvirtina, jog svarbu, kad ES nuolat remtų rinkimų procesus pasaulyje, be kita ko, pasitelkdama rinkimų stebėjimo misijas, ir primena esminį Parlamento vaidmenį šiuo atžvilgiu; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti aukščiausio lygio apsaugą šalies rinkimų stebėtojams; ragina ES toliau stiprinti bendradarbiavimą rinkimų stebėjimo srityje su visais atitinkamais partneriais, pvz., Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO), Europos Taryba ir organizacijomis, kurios patvirtino Tarptautinio rinkimų stebėjimo principų deklaraciją ir Tarptautinių rinkimų stebėtojų elgesio kodeksą;
7. ragina ES toliau plėtoti lyderės vaidmenį ginant ir propaguojant laisvę, demokratiją ir žmogaus teises daugiašaliuose forumuose, ypač JT; mano, kad ES turėtų užtikrinti skaidrų ir veiksmingą ES visuotinio sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimo (angl. GHRSS) (ES Magnitskio aktas) naudojimą, be kita ko, išplečiant Visuotinio sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimo taikymo sritį įtraukiant su korupcija susijusius nusikaltimus; pakartoja, kad ES turėtų geriau užtikrinti jos sudarytų tarptautinių susitarimų nuostatų dėl žmogaus teisių vykdymą; primena ES visuotinio sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimo, kuris yra integruoto ir visapusiško Sąjungos politikos požiūrio dalis, politinį pobūdį;
8. primygtinai ragina visapusiškai įgyvendinti ir sistemingai įtraukti lyčių aspekto integravimą ir Trečiąjį ES lyčių lygybės veiksų planą (LLVP III) į visus ES išorės veiksmus, visais dalyvavimo lygmenimis ir į visas atitinkamas veiklas bei koncepcijas, taip pat ir pasibaigus LLVP III vykdymo laikotarpiui; ragina ES ir valstybes nares imtis vadovaujamojo vaidmens įgyvendinant JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1325 (2000) dėl moterų, taikos ir saugumo;
9. ragina veiksmingai įgyvendinti 2020 m. ES taikos tarpininkavimo koncepciją siekiant įtvirtinti Europos Sąjungos, kaip įtakingos pasaulinės veikėjos, investuojančios į konfliktų prevenciją ir tarpininkavimą, ir pagrindinės veikėjos skatinant ir įgyvendinant taiką tarptautiniu lygmeniu, poziciją; primena lyginamąjį ES pranašumą konfliktų prevencijos ir sprendimo srityse, palyginti su atskiromis valstybėmis narėmis; pabrėžia svarbų Parlamento vaidmenį šioje srityje vykdant parlamentinę diplomatiją; pripažįsta jaunimo organizacijų vaidmenį kuriant taikią visuomenę ir jų vaidmenį skatinant taikos kultūrą, toleranciją ir kultūrų bei religijų dialogą;

10. pakartoja savo raginimą labiau remti ES jūrų saugumo strategiją, nes laivybos laisvės išsaugojimas tampa vis didesne problema pasauliniuose ir kaimyniniuose vandenyse; pabrėžia, kad laivybos laisvė turėtų būti gerbiama visada; ragina ES daugiau dėmesio skirti laivybos laisvės užtikrinimui ir priemonėms, skirtoms ginkluotų konfliktų ir karinių incidentų jūrose deeskalavimui ir prevencijai;
11. ragina, bendradarbiaujant su pagrindiniais partneriais, parengti plataus užmojo ES darbotvarkę, pagal kurią būtų remiama religijos ar tikėjimo laisvė už ES ribų ir keliamas persekiojimo dėl religijos ar tikėjimo klausimas; pažymi, kad remiant religijos ar tikėjimo laisvę prisidedama prie ilgalaikės taikos skatinimo, taigi ir prie daugelio problemų, su kuriomis susiduria Sąjunga, įskaitant migracijos krizę, sprendimo; primygtinai ragina Europos Komisiją kuo greičiau paskirti naują ES specialųjį pasiuntinį religijos ar tikėjimo laisvės propagavimo klausimais;
12. palankiai vertina ES kaip pasaulinės lyderės kovos su klimato kaita srityje pastangas ir ragina Komisiją ir EIVT siūlyti naujas iniciatyvas, pvz., Europos žaliojo kurso internacionalizavimą, taip pat naujas iniciatyvas, skirtas reaguoti į su klimatu susijusias saugumo rizikas, ir spręsti klimato kaitos poveikio problemas vietos lygmeniu, visų pirma tarp pažeidžiamų gyventojų ir labai paveiktose bendruomenėse; mano, kad ES turėtų remti plataus užmojo CO₂ mažinimo tikslus ES nepriklausančiose šalyse, ir pabrėžia, kad klimato diplomatijai turi tekti itin svarbus vaidmuo; tikisi, kad Europos žaliojo kurso įgyvendinimas turės didelių geopolitinių pasekmių ir turės įtakos ES santykiams su kai kuriais jos partneriais, pvz., sprendžiant ES priklausomybės nuo Rusijos iškastinio kuro tiekimo klausimą;
13. palankiai vertina ES požiūrį ir lyderystę pasaulyje teikiant vakcinas nuo COVID-19 ir sprendžiant socialines ir ekonomines pandemijos pasekmes naudojant priemonę COVAX ir Europos komandos visuotinį gaivinimo priemonių rinkinį; ragina ES pateikti tvirtą visuotinę sveikatos strategiją, į kurią įtrauktos pasaulinės ir ES pastangos, kuriomis siekiama užtikrinti geresnį visuotinį pasirengimą būsimums krizėms ir veiksmingą reagavimą į jas, taip pat užtikrinti laisvą, sąžiningą, įperkama ir lygiateisę prieigą prie vakcinų visame pasaulyje; pakartoja, kad ES turi tapti savarankiškesnė sveikatos klausimais ir įvairinti savo tiekimo grandines, kad būtų panaikinta priklausomybė nuo autoritarinių ir totalitarinių režimų; palankiai vertina ES ir JAV partnerystę vykdant pasaulinę skiepijimo nuo COVID-19 kampaniją;
14. pripažįsta, kad technologijos, sujungiamumas ir duomenų srautas yra svarbūs ES išorės santykių ir partnerystės susitarimų aspektai ir turi reikšmingą geopolitinį poveikį; primygtinai ragina ES plėtoti pasaulines partnerystes siekiant nustatyti sąžiningas, atviras ir vertybėmis pagrįstas taisyklėmis grindžiamo, etiško ir į žmogų orientuoto technologijų naudojimo normas ir standartus, užtikrinančius atskirų naudotojų privatumą, visų pirma dirbtinio intelekto ir interneto valdymo srityse, taip pat pasitelkiant kibernetinę diplomatiją kaip savo išorės veiksmų pagrindą; pabrėžia, kad ES turi užtikrinti demokratinių valstybių bendradarbiavimą ir koordinavimą šioje srityje, taip pat užtikrinti, kad sprendžiant konfliktus būtų laikomasi tarptautinės ir humanitarinės teisės; pabrėžia konkrečią grėsmę, kurią naujosios skaitmeninės technologijos kelia žmogaus teisių gynėjams ir kitiems subjektams, kontroliuodamos ir ribodamos jų veiklą bei šiai veiklai kenkdamos, kaip neseniai parodė atskleista informacija apie projektą „Pegasus“; ragina ES imtis iniciatyvos skatinti taikyti

visuotinį šnipinėjimo programinės įrangos technologijų, skirtų represiniams tikslams, eksporto moratoriumą, taip pat patvirtinti tvirtą reguliavimo sistemą šioje srityje; ragina ES ir valstybes nares užtikrinti tinkamą uolumą žmogaus teisių srityje ir tinkamą Europos stebėjimo technologijų ir techninės pagalbos eksporto patikrinimą pagal Dvejopo naudojimo prekių reglamentą⁴; ragina ES ir valstybes nares bendradarbiauti su ne ES šalių vyriausybėmis, kad būtų nutraukta represinių kibernetinio saugumo ir kovos su terorizmu teisės aktų priėmimo praktika ir jų taikymas; pabrėžia, kad ES turi išsaugoti asmens teises; todėl pabrėžia, kad socialinio reitingavimo sistemos neatitinka pagrindinių ES vertybių; pabrėžia, kad tokia sekimo politika ir priemonės jokiais aplinkybėmis neturėtų būti įdiegiamos ir naudojamos ES; todėl pabrėžia, kad ES turi stengtis apriboti tarpvalstybinę skaitmeninių represijų aprėptį ir su ja kovoti; pažymi, kad gynybos technologijų ir ginklų eksportas priklauso valstybių narių kompetencijai;

15. pakartoja, kad ES turėtų parengti ir įgyvendinti visuotinę sujungiamumo strategiją kaip dabartinės ES ir Azijos sujungiamumo strategijos išplėtimą ir strateginį atsaką siekiant stiprinti savo įtaką daugelyje pasaulio regionų, pvz., Lotynų Amerikoje, Afrikoje ir Azijoje; todėl palankiai vertina 2021 m. gruodžio 1 d. Komisijos pateiktą plataus užmojo ir daugialypę iniciatyvą „Global Gateway“, kuria siekiama, be kita ko, su partneriais visame pasaulyje sąžiningai ir tvariai investuoti į skaitmeninius tinklus ir kokybišką infrastruktūrą ir pagal kurią žadamos tvirtesnės partnerystės nesukuriant priklausomybės; pabrėžia, kad Komisija turėtų kaip griežtą sujungiamumo projektų su ne ES šalimis sąlygą numatyti griežtą socialinių ir darbuotojų teisių, skaidrumo, žmogaus teisių laikymąsi, išsamaus patikrinimo vykdymą, sąveikumą, gerą valdymą ir demokratinių standartų laikymąsi bei etišką technologijų naudojimą tiek šalies viduje, tiek užsienyje; atsižvelgdamas į tai, pažymi, kad Komisija turėtų parengti strategiją, kaip pagerinti savo partnerių galimybes naudotis patikimomis ir saugiomis technologijomis; pabrėžia, kad investicijomis į sujungiamumą turi būti remiamas ekonomikos atsparumas ir su Paryžiaus klimato susitarimu suderinamas ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas; prašo dėti daugiau pastangų įgyvendinant ES sujungiamumo partnerystes ir ragina Komisiją plėtoti šiuos sujungiamumo projektus kartu su panašiai mėstančiais partneriais ir su jais bendradarbiaujant; palankiai vertintų tai, kad kitame AS ir ES aukščiausiojo lygio susitikime būtų sukurta sujungiamumo partnerystė su Afrikos Sąjunga (AS);
16. palankiai vertina G7 pasaulinę iniciatyvą „Build Back Better World“ ir ragina ES imtis aktyvaus vaidmens toliau ją plėtojant, be kita ko, nustačius sąsajas su strategija „Global Gateway“ ir tokiu būdu, kad jos stiprintų viena kitą;

ES matomumo ir sprendimų priėmimo gerinimas ir visapusiškas bei veiksmingesnis pasinaudojimas ES tvirtosios ir švelniosios galios priemonėmis, be kita ko, įtraukiant kvalifikuotos balsų daugumos balsavimą priimančią ES užsienio politikos sprendimus

17. pakartoja, kad ES visų pirma reikia vienybės bei stipresnės ir tikros politinės valstybių narių valios bendrai susitarti dėl bendros ES užsienio politikos tikslų ir ES bendradarbiavimo saugumo ir gynybos srityje ir visa tai skatinti, siekiant įgyvendinti ES sutarties 21 straipsnio tikslus, vertybes, principus ir normas; pabrėžia, kad reikia sukurti

⁴ 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/821, nustatantis Sąjungos dvejopo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų ir tranzito kontrolės režimą (OL L 206, 2021 6 11, p. 1).

Saugumo ir gynybos sąjungą, kuri būtų atspirties taškas įgyvendinant bendrą Europos gynybos politiką, laikantis ES sutarties 42 straipsnio 2 dalies nuostatos;

18. pabrėžia, kad ES užsienio politika turi turėti savo priemones užsienio reikalų, žmogaus teisių ir saugumo bei gynybos srityse; primena, kad nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO) buvo įtvirtintas Lisabonos sutartyje, tačiau nustatytas tik 2017 m.; todėl ragina valstybes nares ir Tarybą drąsiai kuo veiksmingiau panaudoti visas Sutartyse numatytas užsienio politikos priemones;
19. pabrėžia, kad ES, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turi stiprinti savo gebėjimą veikti veiksmingai, laiku, aktyviai bei nepriklausomai ir formuoti ES atsaką į vykstančius ir būsimus iššūkius; pabrėžia, kad ES turi skubiai sukurti automatinio keitimosi informacija ir žvalgybos informacija tarp valstybių narių ir ES mechanizmą, pagal kurį būtų keičiamasi informacija užsienio reikalų ir saugumo problemų, kylančių už Sąjungos ribų, klausimais, įskaitant terorizmą, kuris ir toliau kelia grėsmę Europos vertybėms ir saugumui ir kurio problemai spręsti reikia daugialypio požiūrio; palankiai vertina vykstantį strateginio kelrodžio procesą, kuris yra Europos saugumo ir gynybos sąjungos kūrimo ir ES strateginio savarankiškumo saugumo ir gynybos srityse, taip pat bendros Europos strateginės saugumo ir gynybos kultūros, grindžiamos mūsų bendromis vertybėmis ir tikslais ir bendru grėsmių supratimu bei specifinio valstybių narių saugumo ir gynybos politikos pobūdžio paisymu, plėtojimo atskaitos taškas; tikisi, kad strateginis kelrodis padės formuoti bendrą ES saugumo ir gynybos viziją siekiant strateginio savarankiškumo; pabrėžia, kad rezultatai turėtų atsispindėti pataisytoje 2016 m. Visuotinės ES strategijos redakcijoje, kurioje atsižvelgiama į pagrindines grėsmes, problemas ir galimybes ir pasiūloma būdų, kaip ES galėtų imtis aktyvesnio pasaulinio vaidmens; be to, pabrėžia, kad šiomis išvadomis turėtų būti grindžiamas kitų dokumentų, pvz., 2018 m. Pajėgumų plėtojimo plano, peržiūra;
20. pabrėžia žmogaus teisių, kaip neatsiejamo ES užsienio reikalų priemonių rinkinio elemento, svarbą ir pabrėžia jų papildomumą; ragina ES koordinuoti veiksmus su šalimis partnerėmis žmogaus teisių gynimo ir sankcijų taikymo srityse, siekiant padidinti jų poveikį; primena, kad nuoseklus ir tolygus ribojamųjų priemonių taikymas visose valstybėse narėse yra išankstinė ES išorės politikos patikimumo ir veiksmingumo užtikrinimo sąlyga; prašo Komisijos, kuri yra Sutarčių sergėtoja, Tarybos ir Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai, kaip institucijų, atsakingų už ES užsienio politikos vientisumą, nuoseklumą ir veiksmingumą, užtikrinti, kad nacionalinis atsakas į ES priimtų ribojamųjų priemonių nesilaikymą būtų veiksmingas, proporcingas ir atgrasantis; primygtinai ragina ES ir toliau glaudžiai derinti veiksmus ir bendradarbiauti su JAV taikant sankcijas, kai siekiama bendrų užsienio ir saugumo politikos tikslų, kartu vengiant galimų nepageidaujamų pasekmių ES ir JAV interesams;
21. be to, pabrėžia, kad užbaigus strateginį kelrodį juo turi būti sukurta didelė pridėtinė vertė Europos Sąjungos BUSP ir valstybių narių solidarumui, jis neturėtų būti tik grėsmių ir problemų, su kuriomis susiduria mūsų ES ir jos valstybės narės, sąrašas; primygtinai ragina, kad galutiniam strateginio kelrodžio projekte būtų nustatytos esamos ir būsimos pajėgumų spragos – tiek institucijų, tiek išteklių atžvilgiu – ir būtų pateiktos aiškios veiksmų gairės, kaip šias spragas užpildyti; pakartoja Parlamento ketinimą dalyvauti šiame procese; tikisi, kad galutinis strateginio kelrodžio projektas ir

NATO strateginė koncepcija bus suderinti tarpusavyje, atspindint aiškesnę ES ir NATO užduočių pasidalijimą, siekiant užtikrinti geresnę bendradarbiavimą ir dalijimąsi našta ir nustatyti būdus, kaip sustiprinti ES ir NATO bendradarbiavimą; ragina tas valstybes nares visapusiškai pasinaudoti pajėgumais, kuriuos joms suteikia narystė NATO; primygtinai prašo valstybių narių, užbaigus strateginį kelrodį, pasiekti plataus užmojo bendrą sutarimą dėl ES sutarties 42 straipsnio 7 dalies ir SESV 222 straipsnio ir jų santykio su Šiaurės Atlanto sutarties 5 straipsniu;

22. primena, kad Sutartyse numatyta galimybė patobulinti BUSP sprendimų priėmimo procedūras; primena ES sutarties 31 straipsnio 2 dalį, pagal kurią Taryba gali priimti tam tikrus sprendimus BUSP klausimais kvalifikuota balsų dauguma, ir ES sutarties 31 straipsnio 3 dalyje numatytą nuostatą dėl pereigos, pagal kurią numatyta galimybė palaipsniui pereiti prie kvalifikuotos balsų daugumos priimant sprendimus BUSP srityje, kai jie neturi karinio ar gynybinio pobūdžio, bet stiprina ES solidarumą ir savitarpio pagalbą krizių atvejais; pabrėžia, kad vienbalsiškumas kenkia ES gebėjimui veikti, todėl primygtinai ragina valstybes nares priimant BUSP sprendimus taikyti kvalifikuotos balsų daugumos balsavimą; visų pirma pakartoja savo raginimą taikyti balsavimą kvalifikuota balsų dauguma priimant pareiškimus tarptautiniais žmogaus teisių klausimais ir su žmogaus teisėmis susijusius sprendimus, nustatant ir įgyvendinant sankcijas pagal visuotinę sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą, ir visus sprendimus, susijusius su civilinėmis bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) misijomis; pabrėžia, kad ES sutarties 31 ir 44 straipsnių taikymas galėtų padidinti ES lankstumą ir pajėgumą veikti įvairiais užsienio politikos klausimais;
23. pakartoja savo raginimą sukurti naujas bendradarbiavimo formas, pvz., Europos saugumo tarybą, siekiant plėtoti integruotą požiūrį į konfliktus ir krizes; pabrėžia, kad reikėtų apsvarstyti šio bendradarbiavimo sudėtį ir galimą aprėptį; primena, kad šiuo metu vykstančioje Konferencijoje dėl Europos ateities numatyta tinkama sistema, kuria remiantis galima rengti novatoriškus pasiūlymus šiuo klausimu; ragina, kad Konferencija būtų laikomasi platesnio užmojo ES politikos išorės aspekto atžvilgiu, įskaitant saugumą ir gynybą, pvz., sukuriant ES nuolatinius daugiašalius karinius padalinius ir nustatant kvalifikuotos balsų daugumos balsavimo principą priimant sprendimus ES užsienio politikos srityje; tačiau pažymi, kad naudojant vien tik naujas institucines sistemas nebus išspręstos struktūrinės ir politinės problemos, su kuriomis susiduriama vykdam BSGP; pakartoja savo raginimą įsteigti Gynybos ministrų tarybą;
24. pabrėžia, kad pačios ES priemonės turėtų apimti Europos diplomatijos akademijos įsteigimą, kurioje ES diplomatai būtų ruošiami būti tokiais nuo pat pradžių, taip pat jie suartėtų dėl bendrų ES vertybių ir interesų, siekdami tikros „esprit de corps“, nulemtos bendros diplomatinės kultūros iš Europos perspektyvos; ragina visapusiškai įgyvendinti bandomąjį projektą „Pastangos įsteigti Europos diplomatijos akademiją“ (angl. *Towards the creation of a European Diplomatic Academy*), kurį vykdam galima padėti įkurti minėtąją akademiją ir kuris turėtų apimti atrankos į EIVT ir ES delegacijas nustatymą; pabrėžia, kad svarbu stiprinti diplomatinį atstovavimą Europos Sąjungai ne ES šalyse ir siekti visaverčio diplomatinio atstovavimo daugiašalėse organizacijose apskritai ir visų pirma JT; akcentuoja, kad tvirtesnis atstovavimas Europos Sąjungai ne ES šalyse ir daugiašalėse organizacijose labai paskatintų itin reikalingą ES institucijų ir valstybių narių vienybę sprendžiant pasaulines problemas BUSP srityje;

25. pabrėžia, kad norint laikytis holistinio požiūrio į BUSP reikia užtikrinti visų turimų ES išteklių išorės veiksmų srityje sąveiką; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia esminį Europos Parlamento vaidmenį ir lyginamąjį pranašumą ES diplomatijos srityje, visų pirma dėl tarpparlamentinių santykių ir dėl plačios Parlamento veiklos su trečiosiomis šalimis pagal paramos demokratijai programas; ragina Komisiją, EIVT ir valstybes nares pripažinti Parlamentą neatsiejama Europos komandos dalimi ir tai atspindėti veiklos struktūrose; pabrėžia, kad kultūra tapo naudinga diplomatine priemone ir pagrindine ES švelniosios galios dalimi; pabrėžia, kad kultūra turi didelį potencialą propaguoti ES vertybes;
26. ragina EIVT ir Tarybą imtis veiksmų, kad peržiūrėtų ES specialiųjų įgaliotinių ir specialiųjų pasiuntinių įgaliojimus ir jų apimtį ir užtikrintų skaidrų ir išsamų šių pareigų veiksmingumo ir pridėtinės vertės vertinimą, kaip Parlamentas prašė savo 2019 m. kovo 13 d. rekomendacijoje⁵; primygtinai ragina EIVT ir Tarybą imtis visų būtinų veiksmų siekiant kuo greičiau įvykdyti Parlamento rekomendaciją;
27. palankiai vertina Komisijos pastangas didinti ES prognozavimo pajėgumus, be kita ko, BUSP srityje, kaip galima matyti iš antrosios metinės strateginio prognozavimo ataskaitos „ES pajėgumas ir laisvė veikti“; siūlo, kad tarpinstitucinio prognozavimo veikla būtų vykdoma politiniu lygmeniu, siekiant į politikos formavimą įtraukti prognozes ir pagerinti ES pasirengimą būsimiems iššūkiams, kaip antai klimato kaitos nulemtos krizės ir konfliktai, taip pat stiprinti jos gebėjimą formuoti regioninius ir pasaulinius pokyčius;
28. pabrėžia, kad ES biudžeto išorės aspektas turi būti tinkamai finansuojamas ir parengtas nedelsiant reaguoti į esamas, kylančias ir būsimas problemas; primygtinai ragina, kad išorės veiksmų biudžetas būtų sutelktas į prioritetines sritis tiek geografiniu, tiek teminiu požiūriu, ir sritis, kuriose ES veiksmai gali sukurti didžiausią pridėtinę vertę;

Europos Sąjungos suverenumo pasiekimas nuosekliai sujungiant ES išorės ir vidaus veiksmus, derinant gebėjimą prireikus veikti savarankiškai su pasirengimu siekti strateginio solidarumo su panašiai mąstančiais partneriais

29. ragina ES didinti savo strateginį savarankiškumą konkrečiose srityse, kurios yra labai svarbios Sąjungos nuolatiniam pirmavimui tarptautinėje arenoje, kaip antai ES vertybių propagavimas, pagrindinės teisės, teisinga prekyba, ekonomika, saugumas ir technologijos, socialinis teisingumas, žalioji ir skaitmeninė pertvarka ir energetika, ir ES vaidmenį sprendžiant autoritarinių ir totalitarinių režimų pernelyg didelio atkaklumo problemą; pabrėžia, kad reikia nuosekliai tarpusavyje susieti ES išorės veiksmus ir vidaus politiką; pakartoja savo raginimą sukurti Europos saugumo ir gynybos sąjungą, kuri būtų atspirties taškas įgyvendinant bendrą Europos gynybą, laikantis ES sutarties 42 straipsnio 2 dalies nuostatos, ir kuri leistų ES prireikus veikti savarankiškai, kad apsaugotų savo saugumo interesus, ir padėtų ES tapti pajėgesne ir patikimesne strategine partnere savo sąjungininkams, įskaitant NATO ir JAV; ragina stiprinti ir racionalizuoti bendradarbiavimą gynybos srityje, pvz., su gynybos įranga susijusiais

⁵ 2019 m. kovo 13 d. Europos Parlamento rekomendacija Tarybai, Komisijai ir Komisijos pirmininko pavduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai dėl ES specialiųjų įgaliotinių įgaliojimų ir jų apimtys (OL C 23, 2021 1 21, p. 146).

klausimais;

30. pabrėžia, kad ES savarankiškumas saugumo ir gynybos srityje reiškia patikimų ir sąveikių strateginių pajėgumų, reikalingų veiksmingam krizių valdymui, plėtojimą, koordinavimą ir greitą dislokavimą, Sąjungos ir jos piliečių apsaugą, pagrindinių partnerių mokymą, veiksmingą valstybių narių tarpusavio (užtikrinant visišką solidarumą) bei ES lygmens, taip pat kitų tarptautinių organizacijų, pvz., JT ir NATO, bendradarbiavimą, sprendimų priėmimą ir darbo pasidalijimą, plėtros ir gamybos pajėgumus, taip pat gebėjimą prireikus savarankiškai ir nepriklausomai priimti sprendimus ir veikti vadovaujantis savo interesais, principais ir vertybėmis, kaip nustatyta ES sutarties 21 straipsnyje, visų pirma įtvirtinant save kaip veiksmingą pasaulinio masto veikėją ir visapusiškai laikantis tarptautinės teisės; pabrėžia, kad pirmenybė turėtų būti teikiama stiprių ir patikimų aljansų, partnerysčių ir daugiašalių susitarimų kūrimui bei strateginio solidarumo su panašiai mėstančiomis šalimis kūrimui; pabrėžia, kad laikantis šio požiūrio turėtų būti toliau stiprinamas bendradarbiavimas su partneriais, ypač NATO; pažymi, kad šie sustiprinti Europos strateginiai pajėgumai ir struktūros turėtų būti suderinami su NATO ir ją papildyti; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina Komisijos pirmininkės pranešimą apie aukščiausiojo lygio susitikimą Europos gynybos klausimais Prancūzijos pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu; pabrėžia, kad ES ir NATO iki 2021 m. pabaigos pateiks bendrą deklaraciją dėl bendradarbiavimo; ragina sukurti greitojo dislokavimo pajėgumus, kuriuos pristatė Komisijos pirmininko pavaduotojas ir Sąjungos vyriausiasis įgalotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai, ir tai būtų pirmas žingsnis kuriant ES nuolatinis daugiašalius karinius padalinius; pabrėžia, kad tokios pajėgos turėtų teikti papildomą naudą, palyginti su ES kovinėmis grupėmis, kurios niekada nebuvo dislokuotos; todėl ragina Tarybą ir Komisiją, visapusiškai išnaudojant dabartines ES sutarčių siūlomas galimybes, įvertinti ir plėtoti galimybes sukurti ES nuolatinis daugiašalius karinius padalinius, finansuojamus tiek Europos taikos priemonės, tiek ES biudžeto lėšomis;
31. pripažįsta NATO kaip nuolatinį kolektyvinio Europos saugumo ir gynybos pagrindą ir ragina abiejose Atlanto pusėse esančias sąjungininkes dar kartą patvirtinti savo įsipareigojimą NATO kaip pagrindinei euroatlantinės erdvės gynybos institucijai; pakartoja savo raginimą sąjungininkams išlaikyti sutartus naštos pasidalijimo reikalavimus ir juos vykdyti, įskaitant gynybos išlaidas, kurių tikslinis rodiklis – 2 proc. BVP, kaip susitarta 2014 m. Niuporte vykusiame NATO aukščiausiojo lygio susitikime;
32. ragina valstybes nares suderinti savo ginklų eksporto politiką remiantis 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP, nustatančios bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę⁶, nuostatomis ir griežtai taikyti visus kriterijus; pakartoja savo raginimą Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgalotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai pirmenybę teikti ginklų neplatinimo, nusiginklavimo ir ginklų kontrolės sričiai, nes kai kuriems kontrolės režimams prieštarauja nepalankūs valstybiniai subjektai, kiti režimai yra iš esmės ignoruojami, taip pat kuriamos ir diegiamos naujos technologijos, kurios gali būti laikomos ne tik perversminėmis, bet ir

⁶ OL C 335, 2008 12 13, p. 99.

tapti revoliucija karinių reikalų srityje;

33. pabrėžia, kad Sąjunga turi toliau plėtoti ir stiprinti savo technologinį, operatyvinių ir skaitmeninį suverenumą ir ekspertines žinias stiprindama tvirtą Europos gynybos pramonę ir rinką, plėtodama Europos gynybos pramoninę ir technologinę bazę, didindama bendrus karinius mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, viešuosius pirkimus, mokymą, priežiūrą, bendrą požiūrį į tiekimo saugumą ir platesnio užmojo bendradarbiavimą su demokratiniiais sąjungininkais; pabrėžia, kad ypatingą dėmesį reikia skirti besiformuojančioms perversminėms technologijoms, kibernetinio saugumo priemonėms ir kibernetinei gynybai, ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugai ir atsparumui ir pagrindinių technologinių komponentų, pvz., mikrolaidininkų, tiekimo saugumui; primena esamų priemonių ir mechanizmų, pvz., PESCO, Europos gynybos fondo ir suderintos metinės peržiūros gynybos srityje, teikiamas galimybes; ragina valstybes nares visapusiškai naudotis tokiomis priemonėmis ir mechanizmais; palankiai vertina pirmuosius Europos gynybos fondo kvietimus teikti pasiūlymus, nes tai yra esminė priemonė stiprinant Europos saugumą ir gynybą bei ES strateginį suverenumą;
34. reiškia susirūpinimą dėl ES technologinės priklausomybės nuo ne ES tiekėjų, ypač nuo nedemokratiškos valstybių; yra susirūpinęs dėl to, kad užsitikrindama kibernetinį saugumą Europa yra priklausoma nuo iš užsienio gaunamų skaitmeninių priemonių; ragina ES institucijas siekti ES masto sutarimo dėl būtinybės išsaugoti Europos nepriklausomumą įvairiose pagrindinėse technologijų srityse ir pasiūlyti pragmatišką ir savarankišką požiūrį, kad būtų išvengta priklausomybės ir geopolitinės prievartos itin svarbiuose technologijų sektoriuose; visų pirma pabrėžia strateginę 5G ir povandeninių kabelių infrastruktūros svarbą;
35. pabrėžia, kad bendra kibernetinės gynybos politika ir pakankamai dideli kibernetinės gynybos pajėgumai – tai pagrindiniai elementai siekiant kurti platesnę ir stipresnę Europos saugumo ir gynybos sąjungą; pabrėžia, kad reikia nedelsiant plėtoti ir stiprinti tiek bendrus, tiek valstybių narių karinius kibernetinės gynybos pajėgumus; pabrėžia, kad visos ES institucijos ir valstybės narės turi bendradarbiauti visais lygmenimis, kad būtų parengta kibernetinio saugumo strategija; ragina EIVT užtikrinti tinkamą EIVT turto, patalpų ir veiklos, įskaitant būstinę ir ES delegacijas, kibernetinio saugumo lygį;
36. pabrėžia, kad Europos kosmoso sektorius iš esmės padeda siekti ES savarankiškumo pasauliniu lygmeniu, taip pat mūsų visuomenių klestėjimo ir saugumo; reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad kosminė erdvė greitai tampa politine arena, atspindinčia geopolitinę konkurenciją Žemėje ir naujas technologines ribas, ir gali greitai tapti karine erdve, jei nebus imtasi tinkamų tarptautinių teisinių priemonių; remia iniciatyvas, kuriomis siekiama stiprinti ES kosmoso politiką, įskaitant plataus užmojo naują ES kosmoso programą, kuria turi būti siekiama apsaugoti esamus ir būsimus Europos kosmoso išteklius; primygtinai reikalauja, kad ES politinius ir finansinius įsipareigojimus derintų su savo užmojais kosmoso srityje; ragina ES prisiimti daugiau atsakomybės rengiant visapusišką tarptautinį kosmoso reglamentą, kad būtų galima užkirsti kelią ginklavimuisi kosmose; remia Europos Sąjungos palydovų centrą (SatCen), kuris teikia sprendimus priimantiems asmenims ankstyvuosius perspėjimus apie galimas krizes ir informuoja apie pasaulinę padėtį;

Tolesnis regioninių strategijų, be kita ko, diplomatinio ir ekonominio įsitraukimo bei

bendradarbiavimo saugumo srityje, plėtojimas

37. palankiai vertina Vakarų Balkanų aukščiausiojo lygio susitikimo, vykusio Brdo pri Kranju, kai Tarybai pirmininkavo Slovėnija, išvadas; pakartoja, kad remia Vakarų Balkanų šalių europinę perspektyvą, ir atitinkamai pakartoja savo raginimą paspartinti plėtros procesą ir suteikti aiškų kelią šalims, siekiančioms įstoti į ES; primygtinai ragina valstybes nares pagaliau įvykdyti savo pažadus ir pabrėžia, kad būtina nedelsiant surengti pirmąsias tarpvyriausybines konferencijas su Albanija ir Šiaurės Makedonija bei liberalizuoti vizų režimą Kosovui; pabrėžia, kad plėtros procesas ir toliau tvirtai grindžiamas tuo, kaip šalys kandidatės įvykdo visus Europos Vadovų Tarybos apibrėžtus atitinkamus kriterijus, daugiausia dėmesio skiriant demokratijos, teisinės valstybės ir žmogaus bei mažumų teisių stiprinimui, taip pat susitaikymo ir ekonominės pažangos Vakarų Balkanuose skatinimui, nes tai būtinos ilgalaikės taikos, stabilumo ir klestėjimo sąlygos; pabrėžia, kad reikia tvirčiau bendradarbiauti sprendžiant bendras problemas; pabrėžia, kad reikia pasimokyti iš patirties, įgytos vykdamas plėtros politiką, taip pat remti didesnę matomumą ir tolesnes investicijas į regioną siekiant padidinti visuomenės informuotumą, taigi ir ES patikimumą bei dalyvavimą; ragina ES bendradarbiauti su Vakarų Balkanų šalimis ieškant problemų, trukdančių tolesnėms reformoms, sprendimų, įskaitant 14 svarbiausių prioritetų įgyvendinimą Bosnijoje ir Hercegovinoje, kuriais užtikrinamas Deitono ir Paryžiaus taikos susitarimo įgyvendinimas; pabrėžia, kokia svarbi šių valstybių partnerių integracija į Europą viso žemyno stabilumui ir saugumui; ragina ES remti Vakarų Balkanų pilietinę visuomenę, skatinančią ir skleidžiančią Europos vertybes; teigiamai vertina EUFOR operacijos ALTHEA metu atliktą darbą, kuris padėjo siekti taikos, stabilizavimo ir Bosnijos ir Hercegovinos integracijos į Europą; pakartoja, kad ši misija ir toliau atlieka svarbų vaidmenį siekiant Bosnijos ir Hercegovinos ir regiono saugumo ir stabilumo; pabrėžia, kad, atsižvelgiant į galimą būsimą plėtrą, reikia veiksmingiau priimti sprendimus ES lygmeniu;
38. pabrėžia, kad pagal naujai priimtą 2021–2027 m. Pasirengimo narystei paramos priemonę (PNPP III) turėtų būti remiamos ilgalaikės investicijos į regiono europinę ateitį ir kad patobulintos priemonės sąlygos turėtų būti veiksmingai naudojamos siekiant konkrečių rezultatų; palankiai vertina griežtesnes sąlygas, susijusias su demokratija, žmogaus teisėmis ir teisine valstybe, taikomas pagal atnaujintą PNPP III; palankiai vertina Vakarų Balkanų ekonomikos ir investicijų planą ir ragina nedelsiant jį įgyvendinti siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ilgalaikiam atsigavimui ir ekonomikos augimui šiame regione bei šio regiono tvariam sujungiamumui, kuris priartins Vakarų Balkanus prie ES bendrosios rinkos;
39. dar kartą patvirtina, kad tvirtai remia Rytų partnerystės šalis, ypač jų nepriklausomybę, suverenumą ir teritorinį vientisumą tarptautiniu mastu pripažintų jų sienų ribose, taip pat gerbia jų liaudies valią; ragina visapusiškai įgyvendinti asociacijos susitarimus su Sakartvelu, Moldova ir Ukraina bei visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimą su Armėnija; pabrėžia, kad reikia tęsti derybas dėl ES ir Azerbaidžano visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimo; primygtinai ragina Rytų partnerystės šalis, ypač tas, kurios nusprendė siekti demokratijos ir Europos integracijos, užtikrinti, kad būtų gerbiamos pagrindinės laisvės, žmogaus teisės ir teisinė valstybė, bei toliau įgyvendinti būtinas socialines, ekonomines ir politines reformas; palankiai vertina į 2020 m. kovo 18 d. Komisijos bendrą komunikatą „Rytų partnerystės politika po 2020 m. Atsparumo

didinimas. Visiems naudinga Rytų partnerystė“ (JOIN(2020)0007), pakartoja, kad ES parama tolesnei integracijai priklauso nuo konkrečios pažangos vykdant šias reformas; remia ES sąlygų taikymo ir diferenciacijos principą, taip pat paskatas; pabrėžia, kad Rytų partnerystės šalių sėkmę galima parodyti ir sustiprinti tik vykdant integracijos į ES procesą, kuris ir Rusijos žmonėms gali parodyti, kokią socialinę ir ekonominę naudą gali duoti europinio tipo reformos; ragina Komisiją ir Tarybą pasinaudoti būsimu Rytų partnerystės aukščiausio lygio susitikimu, kad mūsų partneriams būtų siunčiama aiški paramos žinia; ragina ES vadovus užtikrinti, kad penkiais ilgalaikiais tikslais ir dešimčia naujų tikslų 2025 metams, finansuojant pagal 2021 m. birželio mėn. pasiūlytą ekonomikos ir investicijų planą, būtų tikrai prisidėta prie socialinio ir ekonomikos atsigavimo po COVID-19 pandemijos, sustiprinti ekonominiai ryšiai ir sukurti prekybos maršrutai tarp ES ir šalių partnerių;

40. smerkia tiesioginį ir netiesioginį Rusijos ir kitų išorės subjektų dalyvavimą ginkluotuose konfliktuose, taip pat hibridinius išpuolius, okupacijas ir karinių pajėgų koncentraciją regione arba prie Rusijos sienų su šiuo regionu; pabrėžia, kad dėl nuolatinės grėsmės mūsų kaimyninėse šalyse būtina, kad ir ES, ir NATO fiziškai dalyvautų regione; remia ES ir Rytų partnerystės šalių bendradarbiavimo saugumo ir gynybos srityje stiprinimą, visų pirma susijusį su taikiu regioninių konfliktų sprendimu, hibridinių grėsmių šalinimu, kova su kibernetiniais išpuoliais, dezinformacijos ir propagandos kampanijomis, trečiųjų šalių kišimosi į demokratinius procesus sustabdymu ir visuomenės atsparumo didinimu; pripažįsta trijų asocijuotųjų partnerių konvergenciją su BUSP ir remia tvirtesnį bendradarbiavimą BSGP srityje, įskaitant dalyvavimą PESCO, jei tenkinamos sąlygos;
41. yra labai susirūpinęs dėl padėties Baltarusijoje; griežčiausiai smerkia smurto veiksmus prieš taikius protestuotojus ir ragina nedelsiant ir besąlygiškai išlaisvinti visus politinius kalinius, sulaikytus prieš vadinamuosius 2020 m. rugpjūčio 9 d. prezidento rinkimus ir po jų, taip pat panaikinti visus jiems pateiktus kaltinimus; pakartoja, kad Aliaksandras Lukašenka (angl. Aliaksandr Lukashenka) nepripažįstamas Baltarusijos prezidentu; ragina Tarybą nedelsiant ir glaudžiai derinant su tarptautiniais partneriais įgyvendinti kuo griežtesnes ir kuo platesnio masto sankcijas visiems Baltarusijos rinkimų sukčiavimo, smurto ir represijų Baltarusijoje vykdytojams, taip pat asmenims ir subjektams, organizuojantiems veiklą, kuria sudaromos palankesnės sąlygos neteisėtam ES išorės sienų kirtimui, arba prie jos prisidedantiems; ragina Tarybą toliau vykdyti tarptautinį koordinavimą siekiant sustiprinti diktatoriaus ir jo režimo izoliaciją; griežtai smerkia A. Lukašenkos režimo vykdomus hibridinius išpuolius prieš ES, be kita ko, naudojimąsi neteisėtais migrantais prie ES išorės sienų ir žmonių kaip priemonės naudojimą politiniais tikslais, pažeidžiant tarptautines normas; primygtinai ragina ES ir jos valstybes nars skubiai reaguoti į kylančias grėsmes pagal ES teisę ir tarptautinius įsipareigojimus ir pritaikyti savo BUSP ir migracijos bei prieglobsčio politiką prie naujų iššūkių; solidarizuojasi su valstybėmis narėmis, kurios patiria tokias grėsmes; pabrėžia tvirtą paramą demokratinei Baltarusijai ir pabrėžia, kad svarbu aktyviau bendradarbiauti su Baltarusijos pilietinės visuomenės ir demokratinės opozicijos atstovais; pabrėžia, kokia svarbi Parlamento kovos su nebaudžiamumu Baltarusijoje platforma, ir ragina panaudoti visas turimas teises priemones, kad Aliaksandras Lukašenka ir jo režimo nariai būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn;
42. pabrėžia, kad reikia daugiau ES ir valstybių narių veiksmų Pietų Kaukaze siekiant

regiono stabilumo ir klestėjimo, taip pat siekiant atremti galingų regiono valstybių įtaką ir kišimąsi; palankiai vertina Europos Vadovų Tarybos pirmininko įsipareigojimą švelninti politinę krizę Sakartvele; mano, kad tai yra ES lyderystės išraiška, ir ragina laikytis panašaus požiūrio į krizes ir konfliktines situacijas Rytų partnerystės regione ir už jo ribų; remia Sakartvelo teritorinį vientisumą ir smerkia Rusijos vykdomą Sakartvelo teritorijų okupaciją, įskaitant Abchaziją ir Cchinvalio regioną (Pietų Osetiją); primena Rusijai jos tarptautinius įsipareigojimus pagal 2008 m. paliaubų susitarimą, kuriam tarpininkavo ES, kai Tarybai pirmininkavo Prancūzija; ragina Rusiją veikti konstruktyviai ir sudaryti sąlygas siekti pažangos Ženevos tarptautinėse diskusijose; ragina Rusiją nutraukti žmogaus teisių pažeidimus okupuotose Sakartvelo teritorijose ir primena Rusijos Federacijai jos, kaip galingos valstybės, vykdančios „veiksmingą kontrolę“, teisinę pareigą, kaip nurodyta Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendime byloje Sakartvelas prieš Rusiją (II)⁷; smerkia okupacinių pajėgų provokacijas, įskaitant Sakartvelo piliečių grobimą, žudynes, neteisėtus sulaikymus ir tebesitęsiantį sienų nustatymą; ragina ES, jos valstybes nares ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotoją aktyviai dalyvauti siekiant ilgalaikio Armėnijos ir Azerbaidžano susitarimo dėl Kalnų Karabacho ir užkirsti kelią tolesniam įtampos regione eskalavimui, visų pirma primygtinai raginant Azerbaidžaną ir Armėniją spręsti pokario klausimus, įskaitant sienų demarkavimą ir visų likusių karo belaisvių paleidimą; pažymi, kad ESBO Minsko grupė išlieka vienintele tarptautiniu mastu pripažinta šio konflikto sprendimo forma, remiantis teritorinio vientisumo, jėgos nenaudojimo, apsisprendimo ir lygių teisių bei taikaus konfliktų sprendimo principais; ragina šią grupę skubiai grįžti prie savo, kaip tarpininkės, vaidmens;

43. pakartoja, kad smerkia agresyvią Rusijos politiką Ukrainos atžvilgiu, visų pirma nuolatinę finansinę ir karinę paramą ginkluotiesiems dariniams Donbase, neteisėtą Krymo Autonominės Respublikos ir Sevastopolio miesto okupaciją, Azovo jūros blokadą ir karinių pajėgų telkimą prie rytinės Ukrainos sienos ir Krymo pusiasalyje; palankiai vertina tai, kad įsteigta Tarptautinė Krymo platforma, ir ragina ES institucijas, valstybes nares ir visus panašiai mėstančius partnerius aktyviai dalyvauti šioje iniciatyvoje, kuria siekiama atkurti Ukrainos teritorinį vientisumą; pakartoja, kad remia Krymo totorių tautinį parlamentą (Medžlisą), kaip vienintelę tarptautiniu mastu pripažintą Krymo totorių atstovaujамąją instituciją, ir palankiai vertina Ukrainos piliečių, ypač Krymo totorių, nepalankią poziciją okupuotame Kryme; ragina vėl atnaujinti Minsko procesą siekiant užbaigti karinį konfliktą Rytų Ukrainoje; remia nuolatinę pagalbą Ukrainai jos saugumo sektoriaus ir kariuomenės reformoms ir svarsto galimybę teikti karinius mokymus Ukrainos karininkams; pripažįsta pirmąjį ES ir Ukrainos kibernetinio dialogo susitikimą; palankiai vertina diskusijas dėl ES karinės mokymo ir patariamąsios misijos Ukrainoje ir pareiškia, kad joms pritaria;
44. palankiai vertina 2021 m. vasario 9 d. bendrą Komisijos ir Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai komunikatą dėl atnaujintos partnerystės su pietinėmis kaimyninėmis šalimis⁸ ir remia taiką, stabilumą ir gerovę bei demokratinius principus regione; ragina Komisiją visapusiškai įgyvendinti šiame bendrame komunikate išdėstytas iniciatyvas;

⁷ 2021 m. sausio 21 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimas byloje Sakartvelas prieš Rusiją (II).

⁸ JOIN(2021)0002.

apgailėstauja, kad praėjus dvidešimt penkeriems metams po vadinamojo Barselonos proceso nustatymo, vis dar nebaigta kurti bendros gerovės, stabilumo ir laisvės erdvė su Viduržemio jūros regiono Pietų kaimynystės šalimis; vis dėlto pakartoja savo raginimą atlikti drąsiai visos Europos kaimynystės politikos, būtent pagal ją teikiamo finansavimo ir pagalbos Europos Sąjungos artimajam užsieniui, peržiūrą siekiant užtikrinti, kad kaimyninės šalys partnerės toliau vykdytų reformas ir įsipareigotų palaikyti glaudų dialogą ir bendradarbiavimą su ES, kartu užtikrinant šalims pritaikytą politiką;

45. primena ES įsipareigojimą dėl Artimųjų Rytų taikos proceso ir abiejų jo šalių susitarimo, įskaitant susitarimo dėl galutinio statuso klausimus, sudarymo srityje, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad reikia išsaugoti sąlygas vietoje siekiant rasti taikų dviejų valstybių sambūviu pagrįstą sprendimą išsaugant 1967 m. sienas, Jeruzalę paskelbiant abiejų valstybių sostine, saugiai Izraelio valstybei ir nepriklausomai, demokratiškai, vientisai ir pajėgiai Palestinos valstybei taikiai ir saugiai gyvuojant greta, vadovaujantis apsisprendimo teise ir visapusiška pagarba tarptautinės teisės nuostatomis; atsižvelgdamas į tai, ragina atnaujinti tikras taikos pastangas, kuriomis būtų siekiama apčiuopiamų abiejų pusių rezultatų, remiant tarptautinei bendruomenei; ragina ES aktyviau įsitraukti į taikos procesą tarp izraeliečių ir palestiniečių, įskaitant pasitikėjimo stiprinimo priemones, regioninį dialogą ir tvirtesnę transatlantinį bendradarbiavimą regione, taip pat geriau išnaudoti savo svertą abiejų šalių atžvilgiu;
46. ragina nutraukti veiksmus, kurie galėtų kenkti galimybei rasti perspektyvų dviejų valstybių sambūviu pagrįstą sprendimą, pavyzdžiui, nutraukti Izraelio gyvenviečių kūrimą ir palestiniečių namų ir infrastruktūros griovimą okupuotame Vakarų Krante, įskaitant Rytų Jeruzalę; ragina rasti politinį sprendimą, kaip nutraukti blokadą ir sušvelninti humanitarinę krizę Gazos Ruože, be kita ko, užtikrinant būtinas saugumo garantijas siekiant užkirsti kelią smurtui prieš Izraelį; griežtai smerkia terorizmą; pabrėžia, kokie svarbūs Palestinos rinkimai atkuriant visuomenės paramos Palestinos politinėms institucijoms demokratinį teisėtumą;
47. atkreipia dėmesį į Abraomo susitarimų vienerių metų sukaktį ir pabrėžia, kokie jie svarbūs taikai, stabilumui ir bendradarbiavimui regione; ragina Komisiją ir Tarybą remti Izraelio ir arabų valstybių santykių normalizavimą įgyvendinant ir pratęsiant Abraomo susitarimus, nes tai svarbus indėlis siekiant ilgalaikės taikos Artimuosiuose Rytuose; pripažįsta svarbų vaidmenį, kurį atliko JAV;
48. yra labai susirūpinęs dėl padėties Libane ir primygtinai ragina Libano vyriausybę veikti atliekant savo misiją, patikimai ir atskaitingai, nepasiduodant užsienio šalių įtakai; pabrėžia, kad „Hezbollah“ ir kitoms grupuotėms tenka ypatinga atsakomybė už Libano gyventojų 2019 m. judėjimo malšinimą ir už Libano politinę ir ekonominę krizę; ragina Iraną susilaikyti nuo kišimosi į Libano vidaus reikalus ir gerbti jo suverenitetą bei politinę nepriklausomybę; griežtai smerkia grupuotės „Hezbollah“ paleistas raketas iš pietų Libano į civilių gyvenamuosius rajonus Izraelyje; atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 2254 (2015), atmeta bet kokį prezidento B. al Assado vaidmenį Sirijoje po konflikto; palankiai vertina ir remia baudžiamuosius tyrimus, susijusius su B. al Assado ir jo bendrininkų įvykdytu cheminių ginklų panaudojimu, ir B. al Assado ir jo bendrininkų patraukimą atsakomybėn už įvairius karo nusikaltimus; rekomenduoja valstybėms narėms išplėsti asmenų, kuriems taikomos tikslinės sankcijos, sąrašą, įtraukiant civilius ir karinius B. al Assado režimo pareigūnus, kurie yra neabejotinai

susiję su karo nusikaltimais, nusikaltimais žmoniškumui ir kitais sunkiais pažeidimais; dar kartą ragina Komisiją pateikti ES veiksmų planą dėl nebaudžiamumo, įtraukiant specialų skyrių dėl Sirijos; pabrėžia, kad šiuo veiksmų planu turėtų būti siekiama geriau koordinuoti ir derinti valstybių narių išteklius ir pastangas vykdyti baudžiamąjį karo nusikaltėlių persekiojimą ES;

49. tebėra labai susirūpinęs dėl vis ryžtingesnės Turkijos vyriausybės užsienio politikos, dėl kurios šalis nuolat prieštarauja visai ES, jos atskiroms valstybėms narėms ir kaimynystėje esančioms valstybėms; pažymi, kad pagal Komisijos 2021 m. ataskaitą dėl Turkijos⁹, pateiktą 2021 m. spalio 19 d., 2021 m. rugpjūčio mėn. Turkija išlaikė labai žemą suderinimo su BUSP lygį – apie 14 proc.; primena apie ilgą laiką blogėjančią padėtį, susijusią su žmogaus teisėmis ir demokratija Turkijoje; pažymi, kad ES finansavimas Turkijai priklausys nuo to, ar ji laikysis taisyklių dėl sąlygų, įskaitant JT Chartijos principų, tarptautinės teisės ir Europos vertybių bei principų laikymąsi; ragina atnaujinti diplomatinį dialogą siekiant rasti tvarius ginčų rytinėje Viduržemio jūros regiono dalyje sprendimus; pripažįsta, kad Turkija ir toliau bus ES strategiškai svarbi šalis ir kad reikia stiprinti bendradarbiavimą bendro intereso srityse, ypač daug dėmesio skiriant tam tikroms politikos sritims, pvz., klimato kaitai, kovai su terorizmu, migracijai, saugumui ir ekonomikai; todėl palankiai vertina neseniai pradėtą patį pirmąjį aukšto lygio dialogą migracijos ir saugumo klausimais; daro išvadą, kad Turkijos stojimo į ES perspektyva šiuo metu yra nereali; todėl primygtinai ragina, jei dabartinė neigiama tendencija nebus skubiai ir nuosekliai keičiama, kad Komisija, atsižvelgdama į 2005 m. spalio mėn. derybų programą, rekomenduotų oficialiai sustabdyti stojimo derybas su Turkija, kad abi šalys galėtų realistiškai bei vykdydamos struktūrizuotą ir aukšto lygio dialogą peržiūrėti dabartinės sistemos tinkamumą ir jos pajėgumą veikti, taip pat galėtų išnagrinėti galimus naujus alternatyvius visapusiškus būsimų santykių modelius; primena, kad ES yra pasirengusi pasinaudoti visomis turimomis priemonėmis, įskaitant sankcijas, kad apgintų savo ir savo valstybių narių interesus, taip pat išsaugotų stabilumą regione;
50. pabrėžia, kad svarbu visapusiškai įgyvendinti ES ir JK susitarimą dėl išstojimo, įskaitant Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos, taip pat Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą; pabrėžia, koks svarbus Protokolas palaikant taiką ir stabilumą, taip pat siekiant užtikrinti Europos bendrosios rinkos vientisumą ir tinkamą veikimą; palankiai vertina veiksmus, kuriais siekiama įsteigti Europos Parlamento narių ir JK parlamento narių parlamentinę partnerystės asamblėją, kaip numatyta susitarime; tebėra pasirengęs toliau plėtoti ir stiprinti ES ir JK bendradarbiavimo sistemą, kuri galėtų padėti pasiekti susitarimą dėl užsienio, saugumo ir gynybos politikos ir bendro intereso klausimų; šiuo atžvilgiu pabrėžia, koks svarbus yra glaudus ES ir Jungtinės Karalystės bendradarbiavimas tarptautiniuose forumuose, visų pirma Jungtinėse Tautose, atsižvelgiant į tai, kad turime daug bendrų vertybių ir interesų, ir į mūsų artimą geografinę padėtį;
51. pabrėžia, kad reikia stiprinti ES ir JAV transatlantinį bendradarbiavimą remiantis lygiateise partneryste, bendromis vertybėmis ir tikslais, taip pat partnerystės lyderystės ir atsakomybės srityse principu, sykiu gerbiant kitos šalies savarankiškumą, interesus ir siekius; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina 2021 m. ES ir JAV aukščiausiojo lygio

⁹ SWD(2021) 0290.

susitikimo pareiškimą „Atnaujintos transatlantinės partnerystės link“, kuris yra geras plataus užmojo transatlantinės darbotvarkės pagrindas; visapusiškai remia sinergiją ir bendrus užsienio politikos ir saugumo tikslus bei įsipareigoja juos įgyvendinti toliau gilinant bendradarbiavimą ES ir JAV transatlantinio dialogo srityje, siekiant spręsti daugelį pagrindinių problemų, kaip antai klimato kaita ir autoritarinių bei totalitarinių režimų keliama grėsmė; palankiai vertina tai, kad įsteigta Transatlantinė prekybos ir technologijų taryba; rekomenduoja, kad ES ir JAV aukščiausio lygio susitikimai būtų rengiami reguliariai, siekiant toliau aukščiausiu lygiu skatinti būtiną transatlantinį bendradarbiavimą; pakartoja, jog pritaria tam, kad būtų įsteigta Transatlantinė politikos taryba, kuriai vadovautų abiejų šalių užsienio politikos vadovai; pabrėžia, jog siekiant tvirtų transatlantinių santykių taip pat reikia, kad ES toliau plėtotų savo gebėjimus veikti; pabrėžia, kad ES turi greitai prisitaikyti prie kintančio JAV vaidmens pasaulinėje arenoje, kad būtų apsaugoti gyvybiniai ES interesai ir siekiama jos užsienio politikos tikslų; pabrėžia, kad ES ir JAV privalo koordinuoti savo kovos su terorizmu ir radikalizacija pastangas, taip pat užtikrinti, kad dedamos pastangos būtų remiamos skiriant reikiamų išteklių; ragina ES ir JAV bendradarbiaujant šalinti nuolatines ir augančias grėsmes kultūros paveldo apsaugai ir išsaugojimui, ypač konfliktų zonose;

52. pabrėžia, kad ES santykiai su Afrika yra itin svarbūs siekiant reaguoti į poreikius ir išvystyti didelį šalių partnerių potencialą, taip pat siekiant bendrų interesų; pabrėžia, kad šie santykiai su ES kaimynystėje esančiu žemynu turėtų atspindėti bendrą likimą ir turėtų būti sutelkti į patikimos perspektyvos kūrimą, ypač jaunajai kartai; palankiai vertina 2020 m. kovo 9 d. bendrą Komisijos ir Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai komunikatą „Visapusiškos strategijos su Afrika kūrimas“¹⁰, taip pat pakartoja savo raginimą neapsiriboti pagalbos teikėju ir gavėju santykiais ir teikti pirmenybę tikrai partnerystei, kurios pagrindas – žmogaus socialinė raida ir gamtos išteklių apsauga; todėl pakartoja, kad reikia raginti Komisiją ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai gilinti diskusijas su ES partneriais Afrikoje – tiek atskiromis šalimis, tiek regioninėmis organizacijomis, tokiomis kaip regioniniai ekonominiai mechanizmai ir regioninės ekonominės bendrijos, sudarančios Afrikos Sąjungą (AS); pabrėžia, kad svarbu remti AS ir jos regioninių komponentų pastangas sukurti veiksmingą saugumo struktūrą, skirtą konfliktų prevencijai ir konfliktų valdymui, be kita ko, visapusiškai remiant Afrikos nuolatinės parengties pajėgų ir jų regioninių komponentų veikimą; ragina griežtai įgyvendinti DVT visose ES ir Afrikos santykių srityse; palankiai vertina tai, kad 2021 m. balandžio mėn. buvo sudarytas Kotonu susitarimas ir stiprinami mūsų ryšiai su Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių organizacijos šalimis bei bendradarbiavimas daugiašaliuose forumuose Darnaus vystymosi darbotvarkės ir klimato srities veiksmų klausimais; reiškia susirūpinimą dėl to, kad vėluojama pasirašyti Kotonu susitarimą pakeisiantį susitarimą; atkreipia dėmesį į readmisijos susitarimus su Afrikos šalimis;
53. yra labai susirūpinęs dėl didėjančio nesaugumo Sahelio regione; darančio poveikį daugybės civilių saugumui ir gyvenimo sąlygoms, ir dėl gausėjančių islamistų kovotojų išpuolių, kurie daro didelį poveikį regiono stabilumui, ypač Malyje ir Burkina Faso; ragina ES ir Sahelio G 5 šalių grupę įsikišti siekiant išvengti saugumo žlugimo

¹⁰ JOIN(2020)0004.

platesniame regione; todėl palankiai vertina atnaujintą NATO ir Mauritanijos, kuri yra pagrindinė ES regioninė sąjungininkė ir kurios pajėgoms tenka itin svarbus vaidmuo kovojant su terorizmu regione, partnerystę; smerkia tai, kad Afrikoje veikia privačios karinės ir saugumo bendrovės, visų pirma „Wagner“ grupė, kuri, palaikydama nedemokratiškas valstybių interesus, vykdo plataus masto žmogaus teisių pažeidimus; primygtinai tvirtina, jog reikia atnaujinti ES ir Afrikos strategiją laikantis integruoto požiūrio, kurio laikantis galima užtikrinti saugumą ir vystymąsi, kad būtų pasiektas padėties Sahelyje stabilumas nerimą keliančiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į 2021 m. pastebėtus pokyčius ir į didėjantį nestabilumą šiame regione, taip pat į didelį įvykių regione poveikį ne tik Afrikai, bet ir ES bei jos valstybėms narėms; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad reikia bendradarbiauti kuriant strategiją gynybos, vystymosi ir taikos kūrimo srityse, siekiant atremti džihadistų veiklos stiprėjimą Sahelio regione ir kitose Afrikos dalyse;

54. yra labai susirūpinęs dėl įvykių Rusijoje ir pakartoja, kad ES yra suinteresuota išsaugoti laisvę, stabilumą ir taiką Europos žemyne ir už jo ribų; mano, kad ES turėtų bendradarbiauti ir glaudžiai koordinuoti savo veiksmus su NATO ir kitomis partnerėmis siekiant atgrasyti Rusiją nuo destabilizuojančių ir ardomųjų veiksmų Europoje, būtent Baltijos valstybėse ir Rytų Europoje, įskaitant kišimąsi į rinkimus, dezinformacijos kampanijas ir paramą kraštutinėms dešiniuosiosioms partijoms; pabrėžia, kad reikia padidinti Rusijos valdžios institucijų išlaidas, susijusias su represijomis prieš savo piliečius; apgailestauja dėl to, kad Rusijos karinės pajėgos ir toliau okupuoja Ukrainos ir Sakartvelo teritorijas, pažeisdamos tarptautinę teisę, kad jos vis dar yra Moldovos Respublikoje ir kad Rusija toliau destabilizuoja taiką ir saugumą regione bei aktyviai naudoja hibridines priemones prieš demokratines Europos valstybes; yra sunerimęs dėl Rusijos kišimosi į Vakarų Balkanų regioną, vykdomą naudojant hibridinę taktiką, apimančią dezinformacijos kampanijas, kuriomis siekiama pakenkti ES vaidmeniui ir įsipareigojimui dėl atskirų šalių europinės ateities; pabrėžia, kad šiuo atžvilgiu būtina vieninga pozicija dėl ES politikos, įskaitant sankcijų vykdymą; todėl ragina Komisiją glaudžiau koordinuoti savo Rusijos strategiją su valstybėmis narėmis, kad ES priimtų vieningą poziciją atremiant Rusijos keliamas grėsmes; pabrėžia, kad Parlamentas rekomendavo ES kartu su valstybėmis narėmis persvarstyti ES politiką Rusijos atžvilgiu, taip pat parengti išsamią ES strategiją Rusijos atžvilgiu; primygtinai ragina ES parengti būsimų ES santykių su demokratine Rusija strategiją, kuri aiškiai parodytų Rusijos žmonėms, kokią naudą galėtų duoti tokie santykiai; pabrėžia, kad santykiai su Rusija negali iš esmės pasikeisti, jei ji vykdo agresyvią politiką ES ir jos kaimyninių šalių atžvilgiu; pakartoja, jog ES turi aiškiai parodyti, kad jei Rusija tęs savo dabartinę politiką Baltarusijos atžvilgiu, ES turės pradėti taikyti Rusijai papildomas izoliavimo ir atgrasymo priemones; yra susirūpinęs dėl to, kad Rusija ne kartą pažeidė ginklų kontrolės susitarimus ir standartus ir dėl to žlugo Vidutinio nuotolio branduolinių pajėgų sutartis, taip pat dėl to, kad Rusija pažeidė cheminių ginklų konvenciją, nes naudojo karinės paskirties paralyžiuojamąsias medžiagas tiek šalies viduje, tiek ES teritorijoje; pabrėžia, kad reikia primygtinai raginti Rusijos Federaciją laikytis tarptautinės teisės ir sutarčių; apgailestauja, kad Rusija naudoja energijos išteklius kaip geopolitinę spaudimo priemonę, ypač dujų tiekimą valstybėms narėms per Ukrainą, ir ragina kuo labiau sumažinti energetinę priklausomybę nuo Rusijos skatinant energijos šaltinių ir tiekimo kelių įvairinimą; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares stiprinti Europos energetinį saugumą, ypač atsižvelgiant į dabartinį dujų ir elektros kainų šuolį; primygtinai ragina ES glaudžiau bendradarbiauti su Rusijos žmonėmis, be

kita ko, parengiant aiškiai apibrėžtą bendradarbiavimo tikslą, kuris turėtų būti sutelktas ne tik į tradicinį selektyvų bendradarbiavimą su Kremliumi, bet ir į strateginį ir dinamiškesnį bendradarbiavimą su Rusijos opozicija ir pilietine visuomene;

55. pabrėžia, kad Arktis yra strateginiu ir geopolitiniu požiūriu svarbi ES, ir pabrėžia, kad ES yra įsipareigojusi būti atsakinga dalyve, siekiančia ilgalaikio ir takaus regiono vystymosi; pabrėžia, kad iššūkiai, su kuriais susiduriama Arkties regione, yra labai sudėtingi ir reikalauja didesnio ES įsitraukimo ir sprendimų, taip pat atsižvelgiant į Arkties gyventojų, įskaitant čiabuvių tautas, žinias ir valių; todėl palankiai vertina 2021 m. spalio 13 d. Komisijos ir Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Didesnis ES įsipareigojimas siekti takaus, tvaraus ir klestinčio Arkties regiono“¹¹; ragina visus suinteresuotuosius subjektus reaguoti į labai didelį susirūpinimą keliantį klimato kaitos poveikį ir padarinius Arktyje; pabrėžia, kad Arkties militarizavimo perspektyva kelia didelę riziką saugumui regione ir už jo ribų, ir yra susirūpinęs dėl galimo pasaulinių saugumo problemų poveikio Arkties regionui ir dėl laipsniško ir didelio Rusijos karinių pajėgų telkimo Arktyje, taip pat dėl plataus masto Kinijos plėtros ir infrastruktūros iniciatyvų bei užmojų regione poveikio; pažymi, kad Arktis atlieka labai svarbų vaidmenį užtikrinant visos Europos saugumą; pabrėžia, kad ES turi turėti aiškią savo vaidmens viziją sprendžiant Arkties saugumo klausimus ir glaudžiai bendradarbiauti su NATO; pabrėžia, kad svarbu laikytis galiojančių tarptautinių teisės aktų ir susitarimų, siekiant išvengti įtampos Arkties regione; ragina daugiau dėmesio skirti pirmajam Arkties pluoštiniam optiniam kabeliui, kaip pagrindinės interneto, kuris vis dažniau tampa tarptautinių žvalgybos operacijų objektu, sistemos daliai; ragina Arkties tarybos narius spręsti didėjančio militarizavimo klausimą ir ieškoti platformų, kuriose būtų tinkamai sprendžiamas šis klausimas tiek su Arkties tarybos nariais, tiek su jai nepriklausančiais subjektais; pritaria didesnėms ES pastangoms įgyti stebėtojos statusą Arkties Taryboje, siekiant didesnės geopolitinės įtakos;
56. pažymi, kad Kinija yra ne tik ES bendradarbiavimo ir derybų partnerė, bet ir konkurentė įvairiose srityse, kurių skaičius vis auga, bei sisteminė varžovė; pakartoja savo raginimą ES, kaip pabrėžta 2021 m. rugsėjo 16 d. rezoliucijoje dėl naujos ES ir Kinijos strategijos¹², parengti ryžtingesnę, visapusiškesnę ir nuoseklesnę ES ir Kinijos strategiją, kuri vienytų visas valstybes nares ir formuotų santykius su vis ryžtingesne ir intervencine Kinija visos ES interesų labui; pabrėžia, kad šia strategija turėtų būti skatinama taisyklėmis grindžiama daugiašalė tvarka, jos pagrindas turėtų būti ES vertybių ir interesų gynimas ir ji turėtų būti grindžiama trimis principais – kai įmanoma, bendradarbiauti, prireikus konkuruoti ir konfrontuoti, kai būtina; ragina demokratines šalis glaudžiau bendradarbiauti siekiant spręsti didėjančio Kinijos komunistų partijos (KKP) atkaklumo ir represyvumo problemą;
57. tvirtai pasisako už tai, kad Taivanas, kaip stebėtojas, prasmingai dalyvautų tarptautinių organizacijų susitikimuose, mechanizmuose ir veikloje, ir už glaudesnę ES ir Taivano bendradarbiavimą, įskaitant dvišalį investicijų susitarimą; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai bei Komisiją skubiai pradėti poveikio vertinimą, viešas konsultacijas ir dvišalio

¹¹ JOIN/2021/0027.

¹² Priimti tekstai, P9_TA(2021)0382.

investicijų susitarimo apimties nustatymo procedūras su Taivano valdžios institucijomis ruošiantis deryboms dėl glaudesnių dvišalių ekonominių ryšių; rimtai susirūpinęs atkreipia dėmesį į pastaruju metu demonstruojamą jėgą ir didėjančią įtampą regioniniuose karštuosiuose taškuose, pvz., Pietų ir Rytų Kinijos jūrose ir Taivano sąsiauryje; yra labai susirūpinęs dėl Kinijos nuolatinių karinių manevrų Taivano sąsiauryje, įskaitant manevrus, nukreiptus į Taivaną arba vykstančius Taivano oro erdvės gynybos identifikavimo zonoje; ragina Kinijos Liaudies Respubliką (KLR) nutraukti šį karinį žvanganimą ginklais, kuris kelia rimtą grėsmę taikai ir stabilumui visame Taivano sąsiauryje bei Indijos ir Ramiojo vandenynų regione; pakartoja, kad Kinijos ir Taivano santykiai turėtų būti konstruktyviai plėtojami dialogo būdu; pabrėžia, kad nepritaria jokiems vienašaliams veiksams, kurie gali pakenkti Taivano sąsiaurio *status quo*; pabrėžia, kad bet kokie abipus sąsiaurio plėtojamų santykių pakeitimai neturi būti atliekami prieš Taivano piliečių valią; primygtinai ragina ES ir jos valstybes nares, bendradarbiaujant su panašiai mažančiais tarptautiniais partneriais, imtis aktyvaus vaidmens siekiant taikos ir stabilumo abipus Taivano sąsiaurio ir užmegzti partnerystes su Taivano demokratine vyriausybe;

58. griežtai smerkia Kinijoje vykdomus žmogaus teisių pažeidimus, visų pirma prieš etnines ir religines mažumas, daugiausia nukreiptus prieš musulmonus uigūrus, krikščionis ir tibetiečius, tačiau taip pat smerkia represijas prieš demokratiją ir laisves Makao ir Honkonge, be kita ko, 2020 m. priėmus drakonišką Nacionalinio saugumo įstatymą; smerkia agresyvų Kinijos elgesį Pietų ir Rytų Kinijos jūrose, darantį poveikį laivybos laisvei, taip pat Kinijos revizionistinę poziciją Rytų Azijoje, dėl kurios kilo daug susirėmimų prie sienų su kaimyninėmis šalimis;
59. pakartoja, kad griežtai smerkia nepagrįstas ir savavališkas sankcijas, kurias Kinijos valdžios institucijos taikė keliems Europos asmenims ir subjektams, įskaitant penkis Europos Parlamento narius; pakartoja savo raginimą Kinijos vyriausybei panaikinti šias visiškai nepagrįstas ribojamąsias priemones;
60. smerkia KLR veiksmus Honkonge ir pabrėžia, jog tai, kad nuolat pažeidžiama Honkongo autonomiją, ne tik prieštarauja Kinijos dvišalių sutarčių įsipareigojimams ir tarptautinei teisei, bet ir kelia abejonių dėl Pekino, kaip patikimo partnerio, vaidmens; patvirtina savo įsipareigojimą taikyti tikslines sankcijas pagal ES visuotinę sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą Kinijos pareigūnams, susijusiems su žmogaus teisių pažeidimais Honkonge ir Sindziange; be to, primygtinai ragina Tarybą priimti tikslines sankcijas asmenims ir subjektams Honkonge ir KLR dėl šiurkščių žmogaus teisių ir tarptautinės teisės pažeidimų Honkonge, įskaitant draudimo keliauti ir turto išaldymo įgyvendinimą; ragina tas valstybes nares, kurios vis dar vadovaujasi galiojančiomis ekstradicijos sutartimis su Kinija ir Honkongu, sustabdyti atskirų asmenų ekstradiciją tais atvejais, kai dėl asmens ekstradicijos kyla pavojus, kad jis patirs kankinamą arba žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą, kai tam asmeniui būtų pareikšti kaltinimai dėl politinių priežasčių, kitais atvejais, kai būtų persekiojamos etninės mažumos, demokratinės opozicijos Honkonge atstovai ir apskritai disidentai, ir visais atvejais, kai tai pažeistų ES įsipareigojimus pagal Europos žmogaus teisių konvenciją;
61. pabrėžia, jog svarbu, kad ES prisijungtų prie savo transatlantinių partnerių, kad būtų atliktas nepriklausomas išorės tyrimas dėl COVID-19 viruso, kilusio Uhane (Kinija), kilmės, siekiant rasti labai reikalingus atsakymus ir išvalgas apie galimą būsimą

pasaulinių nelaimių, kurios daro tiesioginį poveikį užsienio ir saugumo politikai, prevenciją;

62. smerkia Kinijos komunistų partijos (KKP) prievartą prieš Lietuvą ir kitas ES valstybes nares bei partneres ir ragina labiau solidarizuotis su KKP prievartą patiriančiomis šalimis ir, be kita ko, bendradarbiauti su mūsų demokratiniais sąjungininkais atveriant mūsų rinkas šalims, kenčiančioms nuo KKP ekonominės prievartos;
63. palankiai vertina tai, kad Komisijos pirmininkė paskelbė planus pateikti naują bendrą komunikatą dėl partnerystės su Persijos įlankos regiono šalimis; ragina ES pateikti nuoseklią subalansuoto ES dalyvavimo regione strategiją, kurios pagrindinis strateginis tikslas būtų regioninio saugumo ir bendradarbiavimo skatinimas; pažymi, kad tokiu įsipareigojimu turėtų būti siekiama sukurti sąveiką su regioniniais veikėjais, pvz., Bagdado bendradarbiavimo ir partnerystės konferencija, be kita ko, didinant ES paramą „Track II“ dialogo iniciatyvoms, kuriose dalyvauja akademinės bendruomenės atstovai, pilietinė visuomenė, religiniai lyderiai ir kiti veikėjai; džiaugiasi įtampos tarp Irano ir Saudo Arabijos mažėjimu ir ragina abi šalis greitai užbaigti visapusiškų diplomatinių santykių atkūrimo procesą; pakartoja, kad ES prioritetas – atgaivinti Bendrą visapusišką veiksmų planą (BVVP), nes tai yra Europos ir regiono saugumo klausimas; primena, kad BVVP tebėra vienintelis būdas sustabdyti nerimą keliančią Irano branduolinę veiklą; palankiai vertina Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bei EIVT vaidmenį tarpininkaujant JAV ir Iranui, siekiant atgaivinti BVVP; ragina JAV ir Iraną tęsti prasmingas derybas siekiant vėl laikytis BVVP; primygtinai reikalauja, kad atkuriant BVVP būtų derinamas visiškas Irano grįžimas prie savo įsipareigojimų pagal BVVP ir visų su BVVP susijusių JAV sankcijų panaikinimas; pažymi, kad reikia reaguoti į platesnę piktavališką ir destabilizuojančią Irano veiklą Artimuosiuose Rytuose ir už jų ribų, įskaitant valstybių narių teritoriją, ir šią veiklą atremti; pabrėžia, kad į bet kokią susitarimą su Iranu turi būti įtrauktos pakankamos apsaugos priemonės, kad Iranas negalėtų įsigyti branduolinių ginklų; yra labai susirūpinęs dėl to, kad Tarptautinė atominės energijos agentūra (TATENA), kaip pranešama, neturi prieigos prie savo stebėjimo ir žvalgybos įrangos Irano branduoliniuose objektuose ir vietose, o tai labai trukdo TATENA patikrinti ir stebėti Irano branduolinę veiklą, ir kad apsaugos klausimai liko neišspręsti per pastaruosius dvejus metus; smerkia Irano žmogaus teisių pažeidimus, vykdomus prieš savo žmones, balistinių raketų programą ir teroristinę veiklą regione;
64. pabrėžia, kad padėtis Afganistane yra išpėjamas raginimas ES iš naujo įvertinti tarptautinį požiūrį į tautos kūrimą užsienyje ir strategiškai pertvarkyti integruotą požiūrį į savo išorės politiką, padidinti savo atsakomybę už pasaulinį saugumą dalį ir siekti didesnio suverenumo vykdant savo užsienio ir saugumo politiką; yra susirūpinęs dėl dramatiškos humanitarinės, politinės, ekonominės ir saugumo padėties Afganistane, visų pirma dėl to, kad vienas iš trijų afganų kenčia didelį badą; ragina Komisiją ir EIVT sustiprinti humanitarinę pagalbą ir panaudoti visas turimas priemones siekiant užtikrinti, kad afganai, kuriems gresia pavojus, galėtų gauti apsaugą; pabrėžia, kad Talibano režimas turi prisiimti atsakomybę ir atskaitomybę už žmogaus gyvybės ir turto apsaugą, taip pat už saugumo, civilinės tvarkos ir viešųjų paslaugų atkūrimą; pakartoja, kad Afganistano moterys ir mergaitės, asmenys, kurių profesijos susijusios su Afganistano pilietine visuomene, žmogaus teisių gynėjai, politiniai aktyvistai, žurnalistai, mokslininkai, menininkai, religinėms ir etninėms mažumoms bei kitoms rizikos

grupėms priklausantys asmenys, kaip ir visi Afganistano žmonės, nusipelno gyventi saugiai ir oriai, galėti visapusiškai naudotis švietimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime, taip pat palankiai vertina plačią tarptautinę paramą jų teisėms ir laisvėms; ragina toliau evakuoti afganus, kuriems gresia pavojus, visų pirma moteris teisėjas, žmogaus teisių gynėjas, žurnalistes, vietos darbuotojus ir kitus asmenis, kuriems gresia pavojus dėl jų veiklos skatinant demokratiją ir pagrindines laisves; ragina ES išsaugoti pastarųjų 20 metų laimėjimus ir užtikrinti, kad Afganistanas dar kartą netaptų saugiu prieglobsčiu teroristinėms grupuotėms; ragina ES atlikti kruopštų 20 metų veiklos Afganistane patikrinimą ir pasimokyti iš jos bei nedelsiant parengti išsamią patirtimi grindžiamą ES strategiją, skirtą Afganistanui ir aplinkinėms šalims; pabrėžia, kad svarbu bendradarbiauti su kaimyninėmis ir regioninėmis šalimis siekiant užtikrinti pasaulinį saugumą ir regioninį stabilumą, kartu atsižvelgiant į tai, kad ne visos Afganistano kaimynės ir regiono valstybės turi tuos pačius tikslus kaip ir JAV vadovaujama koalicija; todėl pabrėžia svarbų tam tikrų valstybių vaidmenį sugrąžinant Europos piliečius ir vykdant didelius sunkumus patiriančių Afganistano piliečių evakavimą, kuris buvo įmanomas visų pirma dėl didelio diplomatinio spaudimo, kurį šios šalys darė Talibano pajėgų atžvilgiu;

65. palankiai vertina atnaujintą ES įsipareigojimą Indijos ir Ramiojo vandenynų regionui ir jo didėjančios svarbos ES interesams pripažinimą, kaip nurodyta 2021 m. rugsėjo 16 d. bendrame Komisijos pirmininko ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bei Komisijos komunikate dėl ES strategijos dėl bendradarbiavimo Indijos ir Ramiojo vandenynų regione¹³, taip pat balandžio 19 d. Tarybos išvadose tuo pačiu klausimu; pasisako už glaudesnę bendradarbiavimą su šio regiono šalimis, ypač Japonija, Pietryčių Azijos valstybių asociacija (ASEAN), Australija, Naująja Zelandija ir Korėja; pripažįsta intensyvią geopolitinę konkurenciją ir teritorinius ginčus regione, kuriuos daugiausia skatino didėjantis Kinijos atkaklumas kaimyninių šalių atžvilgiu; ragina visas šalis laikytis tarptautinės teisės principų, visų pirma Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos; pabrėžia, kad reikia strateginio ilgalaikio dalyvavimo Indijos ir Ramiojo vandenynų regione ir strateginio visapusiško dvišalio ir daugiašalio dialogo su Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono šalimis ir jų visuomenėmis mechanizmu, visų pirma su panašiai mąstančiomis šalimis, tokiomis kaip, be kita ko, Japonija, Pietų Korėja, Australija ir Naujoji Zelandija; pabrėžia saugumo ir stabilumo Indijos ir Ramiojo vandenynų regione svarbą gerovei ir saugumui ES; atkreipia dėmesį į naujas regione kuriamas partnerystes, pvz., trišalį Australijos, Jungtinės Karalystės ir JAV karinį aljansą (AUKUS), ir reiškia apgailestavimą dėl to, kad ši partnerystė buvo sukurta prastai koordinuojant veiklą;
66. atkreipia dėmesį į didėjančią Indijos regioninę ir geopolitinę įtaką; pabrėžia, kad norint sustiprinti ES ir Indijos partnerystę ir išnaudoti visą dvišalių santykių potencialą reikia aktyvesnio politinio dalyvavimo; pakartoja, kad reikia tvirtesnės partnerystės, kuri turėtų būti grindžiama bendromis vertybėmis ir visapusiška pagarba žmogaus teisėms; pripažįsta, kad Indija – pagrindinė ES partnerė, atsižvelgiant į jos padėtį ir vadovaujamąjį vaidmenį pagrindinėse srityse;
67. ragina paspartinti ir sustiprinti bendradarbiavimą su mūsų partneriais Lotynų Amerikoje; mano, kad, vykdant ES geopolitinę strategiją pasaulyje, labai svarbu

¹³ JOIN/2021/0024.

stiprinti santykius su Lotynų Amerikos ir Karibų (LAK) regiono šalimis; pabrėžia, kad Sąjunga turi stiprinti ES ir LAK šalių ryšius, ypač gindama taisyklėmis grindžiamą daugiašalę tvarką; ragina ES pasinaudoti visomis turimomis priemonėmis siekiant stiprinti bendradarbiavimą su LAK šalimis partnerėmis; primygtinai ragina ES atkurti savo, kaip tinkamiausios Lotynų Amerikos šalių partnerės, poziciją, atsižvelgiant į tai, kad kiti geopolitiniai subjektai užima vis didesnę erdvę regione, ypač dėl COVID-19 pandemijos ir vakcinų diplomatijos; ragina ES ir valstybes nares įgyvendinti ryžtingesnę politiką, susijusią su autoritariniais režimais, kurie gauna naudos iš santykių su ES ir kurie apribojo, pažeidė arba tiesiog nuslopino savo piliečių teises ir laisves;

ES BUSP demokratinės priežiūros, atskaitomybės ir parlamentinio aspekto stiprinimas

68. atkreipia dėmesį į konkretų Europos Parlamento indėlį į ES užsienio ir saugumo politiką, įnešamą pasitelkiant savo parlamentinės diplomatijos išteklius, pvz., pranešimus ir rezoliucijas, tankų nuolatinių tarpparlamentinių organų tinklą, politinį dialogą su pareigūnais visame pasaulyje ir paramą demokratijai, tarpininkavimą ir rinkimų stebėjimo veiklą; patvirtina, kad, priimant Sąjungos sprendimus tarptautinėje arenoje, Parlamentas turėtų visapusiškai pasinaudoti savo priežiūros ir biudžeto valdymo galiomis; pabrėžia Parlamento paramos demokratijai programų, kurios turi didelį potencialą stiprinti ES vaidmenį visame pasaulyje įtraukiant pagrindinius politinius suinteresuotuosius subjektus ir palengvinant tvarų demokratinį valdymą ne ES šalyse, svarbą;
69. pabrėžia, kad politinis ir techninis parlamentų dialogas yra labai svarbus ir turi būti gerai koordinuojamas su vykdomosios valdžios veiksmais; todėl pabrėžia, kad svarbu, jog institucijos BUSP srityje sklandžiai keistųsi visa susijusia informacija, įskaitant keitimąsi svarbia konfidencialia informacija, siekiant užtikrinti visų ES išorės veiksmų veiksmingumą ir atsakingesnę BUSP;
70. ragina Komisiją ir valstybes nares sudaryti sąlygas Parlamento vykdomai ES išorės veiksmų priežiūrai ir ją stiprinti, be kita ko, tęsiant reguliarias konsultacijas su Komisijos pirmininko pavaduotoju ir Sąjungos vyriausiuoju įgaliotiniu užsienio reikalams ir saugumo politikai bei Komisija; pabrėžia, kad tokia priežiūra atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant tinkamą Europos demokratijos veikimą ir visuomenės pasitikėjimą; pabrėžia, kad tokia priežiūra gali būti atskaitos taškas siekiant didesnio Parlamento institucinio vaidmens BUSP srityje; ragina greičiau užbaigti derybas siekiant pakeisti 2002 m. tarpinstitucinį susitarimą dėl Parlamento galimybės susipažinti su Tarybos neskelbtina informacija saugumo ir gynybos politikos srityje¹⁴; ragina koordinuoti valstybių narių saugumo ir informacijos tarnybų darbą;
71. pabrėžia, kokios svarbios parlamentinės asamblėjos, kaip bendradarbiavimo ir institucinio dialogo erdvės, ir kokį vertingą indėlį jos įneša į Europos užsienio veiksmus sprendžiant saugumo klausimus, ir pabrėžia, kad svarbu skatinti jų veiklą bei užtikrinti tinkamą jų veikimą ir plėtrą; ragina sustiprinti Parlamento priežiūrą ES delegacijoms, kai jos atlieka savo darbą atstovaujant ES vertybėms ir principams užsienyje ir siekiant įgyvendinti ES interesus, nepamirštant požiūrio į žmogaus teises; pabrėžia, kad ES delegacijos turi turėti visus reikiamus ir tinkamus išteklius ir pajėgumus, kad galėtų

¹⁴ OL C 298, 2002 11 30, p. 1.

veiksmingai atlikti šias užduotis;

72. ragina visapusiškai pasinaudoti aktyvesniu Europos Parlamento dalyvavimu sudarant programas „Globalioji Europa“ ir PNPP III; palankiai vertina tai, kad pradėtas taikyti du kartus per metus vykstantis aukšto lygio geopolitinis dialogas dėl išorės finansavimo priemonių, nes tai yra labai svarbi priemonė, padedanti ne tik tikrinti, bet ir aktyviai formuoti ES užsienio politikos prioritetus; pabrėžia, kad šiais geopolitiniais dialogais siekiama sudaryti sąlygas Parlamentui teikti gaires, strateginį valdymą ir rekomendacijas dėl programavimo ir įgyvendinimo pagal programos „Globali Europa“ ir PNPP III teminius ir geografinius prioritetus; tačiau primygtinai reikalauja, kad Parlamentas pakankamai anksti gautų atitinkamus parengiamuosius dokumentus, kuriuose būtų pakankamai išsamios informacijos, kad jis galėtų atlikti prasmingą patikrą; ragina didinti finansinių priemonių įgyvendinimo skaidrumą sukuriant vieną bendrą skaidrią viešą projektų ir veiksmų duomenų bazę;
73. primena Tarybai apie Parlamento teisę gauti informaciją apie visus procedūrų, susijusių su derybomis dėl tarptautinių susitarimų ir jų sudarymu, etapus ir jo prerogatyvą pritarti arba nepritarti tokiems susitarimams; yra pasiryžęs pasinaudoti šiais Sutartyse apibrėžtais įgaliojimais, kad būtų užtikrintas skaidrumas ir demokratinė tarptautinių susitarimų, dėl kurių deramasi ES vardu, priežiūra, taip pat įgyvendinta Europos taikos priemonė, kaip nurodyta jos 2019 m. kovo 28 d. rekomendacijoje¹⁵, įskaitant jos papildomumą su kitomis išorės veiksmų srities ES priemonėmis;
74. pakartoja savo nuomonę, kad pats laikas persvarstyti 2010 m. politinės atskaitomybės deklaraciją siekiant pagerinti šį Parlamento ir Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai santykių pagrindą;

o

o o

75. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Vadovų Tarybos pirmininkui, Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

¹⁵ 2019 m. kovo 28 d. Europos Parlamento rekomendacija Tarybai ir Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai dėl Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymo Tarybai, pritariant Komisijai, dėl Tarybos sprendimo, kuriuo sukuriama Europos taikos priemonė (OL C 108, 2021 3 26, p. 141)

11.11.2021

KONSTITUCINIŲ REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Užsienio reikalų komitetui

dėl 2021 m. metinio pranešimo dėl bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo (2021/2182(INI))

Nuomonės referentas: Gerolf Annemans

PASIŪLYMAI

Konstitucinių reikalų komitetas ragina atsakingą Užsienio reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pažymi, kad geopolitinis COVID-19 pandemijos poveikis ir sparčiai blogėjanti saugumo padėtis kelia precedento neturinčių iššūkių Sąjungos bendrai užsienio ir saugumo politikai; pabrėžia, kad šių iššūkių akivaizdoje Sąjunga turi padidinti savo atsparumą ir nuodugniai įvertinti bei iš esmės pagerinti ir paspartinti atsaką į greitai besikeičiančią pasaulio aplinką;
2. ragina visus atsakingus ES sprendimus priimančius asmenis gerokai padidinti ES geopolitinį pėdsaką; sykiu ragina Komisiją ir valstybes nares pasinaudoti visomis esamomis teisinėmis ir politinėmis priemonėmis ES vaidmeniui pasaulyje sustiprinti; primena, kad kova už žmogaus teises ir demokratiją turėtų ir toliau būti bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) pagrindas; primena Sutarties nuostatas, kuriomis Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai suteikiama kompetencija vykdyti Sąjungos BUSP; ragina valstybes nares pripažinti vyriausiojo įgaliotinio ir pirmininko pavaduotojo vaidmenį tarptautinėse derybose; šiomis aplinkybėmis pažymi, kad vyriausiojo įgaliotinio ir pirmininko pavaduotojo dalyvavimas tarptautinėse derybose dažnai nėra numatomas; pabrėžia, kad suteikus Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui ir pirmininko pavaduotojui reikšmingą vaidmenį būtų galima pasiekti didesnę bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) geopolitinį poveikį;
3. primena Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 31 straipsnio 2 dalį, pagal kurią Taryba gali priimti tam tikrus sprendimus BUSP klausimais kvalifikuota balsų dauguma, ir ES sutarties 31 straipsnio 3 dalyje numatytą nuostatą dėl pereigos, pagal kurią numatyta palaipsniui pereiti prie kvalifikuotos balsų daugumos priimant sprendimus BUSP srityje, kai jie neturi karinio ar gynybinio pobūdžio, bet stiprina ES solidarumą ir savitarpio pagalbą krizės metu; pabrėžia, kad ES turi reaguoti į sparčiai kintančią pasaulinę aplinką, ir primena, kad ji retai siunčia stiprų signalą trečiosioms šalims, ypač toms, kuriose autokratai vykdo agresyvią užsienio politiką;
4. tebėra tvirtai pasiryžęs toliau plėtoti Sąjungos partnerystę su NATO, kuri yra labai

svarbi ES saugumo politikos dalis; pabrėžia, kad svarbu stiprinti strateginę ES ir NATO partnerystę; todėl palankiai vertina šiuo metu rengiamą naują ES ir NATO bendrą pareiškimą, kuris bus pristatytas iki metų pabaigos; ragina vyriausiąjį įgaliotinį ir pirmininko pavaduotoją ir valstybes nares pasinaudoti proga stiprinti daugiašalį bendradarbiavimą saugumo srityje su patikimais partneriais ir tinkamai jį derinti su vidaus politika; pažymi, kad ES turi sykiu prisiimti atsakomybę už savo saugumo politiką ir ją stiprinti taikydama atitinkamas vidaus politikos sistemas;

5. apgailestauja, kad užsienio politikos, saugumo ir gynybos srityse nevyksta struktūrizuotas ES bendradarbiavimas su Jungtine Karalyste; ragina visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą ir Susitarimą dėl išstojimo, visų pirma nuostatas dėl bendradarbiavimo pasaulinės svarbos klausimais daugiašaliuose forumuose, demokratijos, teisinės valstybės ir žmogaus teisių stiprinimo srityse, taip pat nuostatas, susijusias su klimato kaita, sankcijų režimais, masinio naikinimo ginklų neplatavimo ir nusiginklavimo, kovos su terorizmu ir kibernetinio saugumo klausimais; palankiai vertina tai, kad įsteigta ES ir JK parlamentinė partnerystės asamblėja, ir ragina skubia ją suformuoti ir pradėti darbą;
6. primena, kad 2020 m. birželio 16 d. ES gynybos ministrai nusprendė parengti ES saugumo ir gynybos strateginį kelrodį; pažymi, kad teisinis ir politinis susitarimas turėtų būti paskelbtas 2022 m. pradžioje¹⁶; atkreipia dėmesį į strateginio kelrodžio potencialą: jis galėtų būti naujosios Europos gynybos strategijos pagrindas ir pagerinti dabartines priemones; taip pat pažymi, kad strateginiu kelrodžiu siekiama puoselėti bendrą Europos strateginę kultūrą, skatinant valstybes ieškoti bendro supratimo, kaip reaguoti į pagrindines Europai kylančias grėsmes ir kaip ES galėtų užtikrinti saugumą;
7. ragina visus ES sprendimus priimančius asmenis dėti daugiau pastangų kovojant su užsienio trečiųjų šalių kišimusi, manipuliacine dezinformacija, informacijos klastojimu ir kitomis hibridinėmis grėsmėmis, kurios apsunkina Sąjungos gebėjimą įveikti naujus iššūkius ir veiksmingai plėtoti bei įgyvendinti savo vidaus ir užsienio politiką; pažymi, kad daugėja su COVID-19 pandemija susijusių dezinformacijos kampanijų ir kad tam tikri veikėjai reikšmingai prisidėjo prie šių kampanijų vykdymo; ragina geriau ir glaudžiau koordinuoti veiksmus siekiant laiku ir veiksmingai atremti kibernetinius išpuolius, kurie gali kelti grėsmę ES vidaus stabilumui, ir hibridines grėsmes, kai migrantai ir energijos tiekimas naudojami kaip ginklas ir tokiu būdu keliamas pavojus ES vidaus ir energetiniam saugumui; ragina visas ES institucijas ir valstybes nares ieškoti naujų atsako į šias grėsmes formų, be kita ko, pasinaudoti nauju ES hibridinių priemonių rinkiniu, kuris turėtų apimti nuoseklias bendras atsakomas priemones prieš užsienio agresorius;
8. ragina Komisiją ir valstybes nares sudaryti sąlygas Parlamento vykdomai ES išorės veiksmų priežiūrai ir ją stiprinti, be kita ko, tęsiant reguliarias konsultacijas su Komisijos pirmininko pavaduotoju ir Sąjungos vyriausiuoju įgaliotiniu bei Komisija; pabrėžia, kad tokia priežiūra atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant tinkamą Europos demokratijos veikimą ir visuomenės pasitikėjimą; pabrėžia, kad tokia priežiūra gali būti atskaitos taškas siekiant didesnio Parlamento institucinio vaidmens BUSP srityje; ragina greičiau užbaigti derybas siekiant pakeisti 2002 m. tarpinstitucinį susitarimą dėl

¹⁶ Žr. Europos Parlamento informacinį pranešimą:

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/698057/EPRS_BRI\(2021\)698057_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/698057/EPRS_BRI(2021)698057_EN.pdf)

Parlamento galimybės susipažinti su Tarybos neskelbtina informacija saugumo ir gynybos politikos srityje; ragina koordinuoti valstybių narių kuriamų saugumo ir informacijos tarnybų darbą;

9. ragina aktyviai taikyti Parlamento priemones BSGP srityje; pabrėžia Parlamento demokratizacijos programų, pvz., „Jeano Monnet dialogo“, kuriuo siekiama skatinti ir stiprinti parlamentų darbą, rinkinio svarbą ir išskirtinumą; primena, kad visos ES institucijos turėtų dirbti kartu ir dalyvauti veikloje, kuri padėtų kovoti su visuotiniu demokratijos padėties blogėjimu, įskaitant rinkimų stebėjimą, tarpininkavimą ir dialogo ieškojimą, konfliktų prevenciją, Sacharovo premiją ir tinklą, taip pat parlamentinę diplomatiją, o Parlamentui turėtų būti skiriamas svarbus vaidmuo;
10. primena, kad savo 2020 m. sausio 15 d. rezoliucijoje dėl Europos Parlamento pozicijos dėl konferencijos dėl Europos ateities¹⁷ Parlamentas įvardijo saugumą ir ES vaidmenį pasaulyje kaip vieną iš politikos prioritetų; palankiai vertina tai, kad šis teiginys virto apčiuopiamais veiksmais: buvo sukurta plenarinė darbo grupė „ES pasaulyje“; pažymi, kad daugelyje pasiūlymų, kurie teikiami per konferencijos platformą, siūloma stiprinti ES vaidmenį pasaulyje; primena, kad Konferencija dėl Europos ateities gali pasitarnauti kaip galimybė institucinei padėčiai aptarti ir suteikti naują postūmį ES demokratijai; ragina Konferencijos dalyvius svarstyti visus įmanomus būdus tam tikslui pasiekti.

¹⁷ OL C 270, 2021 7 7, p. 71.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	9.11.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 17 -: 2 0: 5
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Gerolf Annemans, Damian Boeselager, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Pascal Durand, Daniel Freund, Esteban González Pons, Giuliano Pisapia, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Antonio Tajani, Guy Verhofstadt, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Gunnar Beck, Angel Dzhambazki, Alin Mituța
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Stelios Kympouropoulos, Ljudmila Novak

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

17	+
ID	Gerolf Annemans, Antonio Maria Rinaldi
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Esteban González Pons, Stelios Kypouropoulos, Ljudmila Novak, Sven Simon, Antonio Tajani, Loránt Vincze, Rainer Wieland
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira
VERTS/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund

2	-
ID	Gunnar Beck
THE LEFT	Helmut Scholz

5	0
ECR	Angel Dzhambazki, Jacek Saryusz-Wolski
RENEW	Pascal Durand, Alin Mituța, Guy Verhofstadt

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE

Priėmimo data	10.12.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 46 -: 9 0: 11
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Bănescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Maximilian Krah, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Jérôme Rivière, María Soraya Rodríguez Ramos, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Özlem Demirel, Assita Kanko, Michal Šimečka, Mick Wallace
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Deirdre Clune, Charles Goerens, Maria Noichl, Bettina Vollath

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

46	+
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Charles Goerens, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Nathalie Loiseau, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Bettina Vollath
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Salima Yenbou

9	-
ID	Maximilian Krah, Thierry Mariani, Jérôme Rivière, Harald Vilimsky
NI	Kostas Papadakis
The Left	Özlem Demirel, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz, Mick Wallace

11	0
ECR	Anna Fotyga, Assita Kanko, Jacek Saryusz-Wolski, Hermann Tertsch, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi
PPE	Deirdre Clune
S&D	Maria Noichl, Sergei Stanishev

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaukė